VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2016

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

HALLITUKSEN KÄRKI- JA KIVIJALKAHANKKEIDEN EDISTYMINEN

HALLITUKSEN UUDEN STRATEGIATYÖSKENTELYN VAKIINTUMINEN

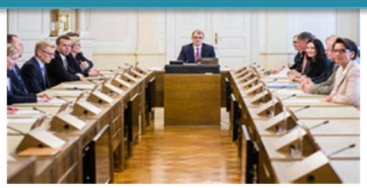

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLAVUODEN VALMISTELU

LAINSÄÄDÄNNÖN ARVIOINTINEUVOSTON PERUSTAMINEN

SUOMEN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN EUROOPAN UNIONISSA

VALTION YHTIÖOMISTUKSEN KOKONAISARVON AKTIIVINEN KASVATTAMINEN

DIGITAALINEN VALTIONEUVOSTO

VALTIONEUVOSTON YHTEISEN TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

VERKOSTOMAINEN YHTEISTYÖ JA UUDET VIESTINNÄN MUODOT

Sisällys

1. Kanslian toiminnan vuosi lyhyesti ... 3
2. Johdon katsaus ... 4
3. Tuloksellisuus ... 5
3.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet ... 5
3.2 Valtioneuvoston kanslian oman toiminnan kehittämisen tulostavoitteet ... 21
4. Vaikuttavuus ... 24
4.1 Toiminnan vaikuttavuus ... 24
4.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus ... 26
5. Toiminnallinen tehokkuus ... 28
5.1 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus ... 28
5.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ... 30
5.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus ... 30
6. Tuotokset ja laadunhallinta ... 30
6.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet ... 30
6.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu ... 37
7. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen ... 37
7.1 Henkilöstön määrä ja rakenne ... 37
7.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut ... 39
7.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit ... 39
7.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma ... 40
8. Tilinpäätösanalyysi ... 41
8.1 Rahoituksen rakenne ... 41
8.2 Talousarvion toteutuminen ... 41
8.3 Tuotto- ja kululaskelma ... 44
8.4 Tase ... 45
9. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma ... 45
10. Arviointien tulokset ... 46
11. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä ... 46
12. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot ... 47
13. Allekirjoitukset ... 65
14. Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus ... 67

1. Kanslian toiminnan vuosi lyhyesti

Alla olevassa kuviossa on kerrottu lyhyesti kanslian toiminnan vuosi 2016.

HALLITUKSEN KÄRKI- JA KIVIJALKAHANKKEIDEN EDISTYMINEN

- Kokeilukulttuuri: alueellisen yhteistyön lisääminen ja digitaalisen alustan perustaminen
- YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma: hallituksen Agenda 2030 ja yhteiskuntasitoumukset
- Arktisen strategian päivitys

HALLITUKSEN UUDEN STRATEGIATYÖSKENTELYN VAKIINTUMINEN

- Strategiaistunnot joka toinen viikko
- Kärkihankkeiden seurannan kehittäminen
- Hallituksen toimeenpanosuunnitelman päivitys

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLAVUODEN VALMISTELU

- Suomi100-ohjelman rakenne ja keskeinen sisältö valmistui
- Viesti juhlavuodesta tavoitti Suomessa ja ulkomailla
- Juhlavuoden avajaiset 31.12.2016

LAINSÄÄDÄNNÖN ARVIOINTINEUVOSTON PERUSTAMINEN

- Lainsäädännön arviointineuvosto perustettiin
- Arviointineuvosto käsitteli 21 hallituksen esitystä ja antoi 12 lausuntoa

SUOMEN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN EUROOPAN UNIONISSA

- Suomen painopisteet :
  - Muuttoliike
  - Kasvu, kestävä kehitys ja vakaus
  - Ulkoinen toiminta ja turvallisuus
  - Unionin yhtenäisyyden säilyttäminen
  - Unionin monivuotinen rahoituskehys

VALTION YHTIÖOMISTUKSEN KOKONAISARVON AKTIIVINEN KASVATTAMINEN

- Uusi valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös voimaan:
  - Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustaminen
  - Uusi valtion omistuksen alaraja 33,4 %
  - Yhteiskuntavastuu ja palkitsemiskannanotto
  - Parlamentaarinen neuvottelukunta

DIGITAALINEN VALTIONEUVOSTO

- Digitaalinen valtioneuvosto 2020 tavoitetila ja tiekartta määritelty
- Valtioneuvoston yhteiset digi-hankkeet
- Tasavallan presidentin esittelyssä sähköinen järjestelmä

VALTIONEUVOSTON YHTEISEN TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

- VN yhteiset ohjeet ja linjaukset
- Valtioneuvoston toimitilojen käytön tehostaminen
- VN selvitys- ja tutkimustoiminta täydessä laajuudessaan

VERKOSTOMAINEN YHTEISTYÖ JA UUDET VIESTINNÄN MUODOT

- Valtionhallinnon viestintäsuositus valmistui
- Valtioneuvoston yhteisen viestinnän arviointi
- Työyhteisöviestinnän tavoitteet määritelty
- Maakuvaviestinnän työkalut

2. Johdon katsaus

Kertomusvuonna ulkoisessa toimintaympäristössä tapahtui monia merkittäviä muutoksia. Eurooppaan suuntautunut muuttoliike ja ulkoinen epävakaus jatkuivat, vaikkakin muuttoliikevirtoja saatiin hillittyä erityisesti EU–Turkki-sopimuksen ansiosta. Lisäksi terrorismi ja hybridiuhat heikensivät unionin turvallisuusympäristöä, ja Ison-Britannian EU-eroa puoltanut kansanäänestystulos heikensi unionin tulevaisuuden ennustettavuutta. Valtioneuvoston EU-vaikuttamisen painopisteitä olivat muuttoliikkeeseen vastaaminen, kestävän kehityksen ja vakauden edistäminen, ulkoisen toiminnan ja turvallisuuden vahvistaminen sekä unionin yhtenäisyyden säilyttäminen.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen tavoitteena on nostaa hallituskauden aikana työllisyysaste 72 prosenttiin sekä lopettaa velaksi eläminen julkisessa taloudessa vuoteen 2021 mennessä. Vuonna 2016 Suomen talous piristyi kohtuulliseen, noin 1½ prosentin kasvuun. Kasvu perustui kotimaiseen kysyntään, erityisesti yksityisen kulutuksen sekä rakennusinvestoimisen kasvulle. Työmarkkinoiden tilanne jatkoi hidasta paranemistaan ja työllisyysaste nousi 68 prosentin yläpuolelle. Julkisen talouden alijäämäisyyden myötä julkisen velan suhde kokonaistuotantoon jatkoi nousuaan. Kertomusvuonna solmitun kilpailukykysopimuksen arvioidaan luovan edellytyksiä viennin vahvistumiselle sekä lisäävän luottamusta ja ennustettavuutta kotimaiseen talouspolitiikkaan.

Hallitus hyväksyi keväällä valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen, jossa linjattiin toimenpiteet yhtiöomaisuustaseen saamiseksi paremmin palvelemaan kasvua ja työllisyyttä. Tätä tukemaan perustettiin budjettitalouden ulkopuolella toimiva Valtion kehitysyhtiö Vake Oy. Järjestely mahdollistaa irrotettujen pääomien käyttämisen uuden yritystoiminnan synnyttämisen, kehitysyhtiön salkussa olevien yhtiöiden pääomarakenteen vahvistamisen ja yritysjärjestelyiden tehokkaan toteuttamisen.

Valtioneuvoston kokoonpanoa muutettiin vuoden 2016 aikana kolmesti. Hallituksesta väistyivät ministerit Stubb, Toivakka, Mäntylä sekä Rehn. Tilalle nimitettiin kansanedustajat Risikko, Mykkänen, Mattila sekä Lintilä. Valtioneuvosto asetti lainsäädännön arviointineuvoston kolmen vuoden toimikaudeksi. Neuvosto antaa lausuntoja hallituksen esityksistä ja niiden vaikutusarvioinneista.

Hallituksen strategiaprosessi vakiintui. Hallitus kokoontui joka toinen viikko strategiaistuntoihin, joissa keskusteltiin kärkihankkeiden ja hallituksen strategian etenemisestä. Hallituksen toimintasuunnitelma päivitettiin ensimmäistä kertaa keväällä 2016 ja hallituksen kärkihankkeiden seurantaa kehitettiin. Hallituksen tulevaisuustyö käynnistettiin painottuen työn murrosta koskevan selonteon valmisteluun ja jatkuvan ennakoinnin kehittämiseen valtioneuvostossa. Team Finland -toiminnan operatiivisen ohjauksen vetovastuu siirrettiin valtioneuvoston kansliasta työ- ja elinkeinoministeriöön Team Finland-toimijoiden tulosohjauksen vahvistamiseksi.

Valtionhallinnon viestintäsuositus uudistettiin. Suosituksessa linjataan valtionhallinnon viestintää ohjaavat arvot sekä kuvataan viestinnän asema ja tehtävät nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Hallituksen yhteistä viestintää koordinoitiin valtioneuvoston kanslian johdolla muun muassa muuttoliikkeen, hallituksen kärkihankkeiden ja reformien osalta. Valtioneuvoston kanslian johtama informaatiovaikuttamisen verkosto kokoontui säännöllisesti ja virkamieskuntaa koulutettiin informaatiovaikuttamisen osalta. Myös selvitys- ja tutkimustoiminnan viestintää kehitettiin.

Suomi 100 -ohjelman rakenne ja keskeinen sisältö valmistuivat. Juhlavuoden avajaiset järjestettiin 31.12.2016. Kansalaisten suuri kiinnostus juhlavuoteen näkyi ohjelmahaussa ja viestintäkanavien käytössä sekä median huomiona.

Valtioneuvoston kanslian toimintamenot olivat kertomusvuonna 125 milj. euroa. Vuoteen 2020 mennessä kanslialle osoitetut toimintamenomäärärahat alenevat 115 milj. euroon. Alenema edellyttää valtioneuvoston kanslialta hallittuja sopeutustoimenpiteitä, jotta toiminnan menot saadaan supistettua määrärahatason mukaiseksi. Tehostaminen painottuu erityisesti valtioneuvoston kansliaan koottuihin valtioneuvoston yh-

teisiin hallinto- ja palvelutoimintoihin. Näistä merkittäviä menoeriä ovat erityisesti tietotekniikka- ja toimitilamenot, jotka muodostavat yhdessä yli 60 % kanslian menoista.

Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutoimintojen kehittämistyötä jatkettiin. Kertomusvuonna määriteltiin Digitaalinen valtioneuvosto vuonna 2020 -tavoitetila ja sitä toteuttava tiekartta. Tavoitetilana on reaaliaikainen ja avoin valtioneuvosto, minkä tukemiseksi valtioneuvostossa otetaan käyttöön yhteinen tekninen työympäristö, yhteinen asianhallintajärjestelmä sekä virkamiehen virtuaalinen työpöytä.

Kertomusvuonna saatiin valmiiksi keskeisiä valtioneuvostotason henkilöstöpoliittisia linjauksia sekä laadittiin yhteiset päätelaiteperiaatteet. Sekä digitalisaatio että toimintatapojen yhtenäistäminen tukee tuottavuuden kasvua, kun ministeriökohtaisista tietojärjestelmistä ja niihin liittyvistä ministeriökohtaisista prosesseista luovutaan hallitusti. Verkostomaisen työn tukemista toteutettiin muun muassa erilaisin kokeiluin. Lisäksi valtioneuvoston toimitilojen käytön tehostamista jatkettiin toimitilahankkeiden kautta ja edistämällä tilojen yhteiskäyttöä. Valtioneuvoston kansliassa käynnistettiin valmennus kanslian palvelutoiminnan laadun parantamiseksi.

3. Tuloksellisuus

3.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet

Valtioneuvoston kanslian valtioneuvostotason tulostavoitteet on johdettu hallinnonalan vaikuttavuustavoitteista tukemaan niiden toteutumista. Tässä luvussa on arvioitu näiden tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen on arvioitu asteikolla: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä tai kesken.

Vaikuttavuustavoite 1. Pääministerin toiminnan tukeminen valtioneuvoston johtamisessa: Hallituspolitiikan keskeiset tavoitteet toteutuvat ja hallitus pystyy päättämään tarvittavista politiikkatoimista hyvän tiedon pohjalta ja oikea-aikaisesti kaikissa tilanteissa.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
1.	Hallituksen toimintasuunnitelman päivittäminen hallituksen linjausten mukaisesti[1]	Hyvä	Hallituksen toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain hallituksen linjausten mukaisesti. Valtioneuvoston kanslia vastaa hallituksen hallitusohjelman koordinaatiosta. Päivitys vaatii valtioneuvoston kanslialta tietoaineistojen koontia ja jalostamista sekä seurantanäkymien tuottamista hallitukselle. Toimintasuunnitelman tarkistus yhteen sovitetaan JTS-tarkistuksen kanssa. Yhteensovittamistyötä oli kertomusvuonna vähän, mutta koordinaatiota valtiovarainministeriön kanssa on tarpeen syventää. Hallituksen uuden strategiaprosessin mukaisesti hallitus pitää tilannekuvaistuntoja, joissa käsitellään tavoitteiden edistymistä. Hallitus piti tilannekuvaistunnon osana strategiaistuntoaan alkuvuonna 2016. Hallituksen uuden strategiaprosessin kehittämistä jatkettiin kertomusvuonna etenkin seurantanäkymien ja -menettelyiden osalta (Sumatutka, etappikuvat). Uudesta strategiaprosessista oli tarkoitus laatia kertomusvuonna VNK:ssa itsearviointia mallin toimivuudesta. Erillistä itsearviointia ei toteutettu, mutta vuoden aikana järjestettiin kehittämisseminaareja, joiden aineistona oli myös kyselyjä sidosryhmiltä (esim. erityisavustajien näkemyksistä). Työtapa sisältää jatkuvaa itsearviointia.

[1] Tavoite liittyy pääministeri Sipilän hallitusohjelman kärki- ja kivijalkahankkeeseen.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
			Lisäksi uuden strategiaprosessin arviointia pyydettiin Kanadan entiseltä valtiosihteeriltä, joka oli kommentoimassa strategiaprosessin taustavalmisteluja. Strategiaprosessin tunnettuusselvitys toteutetaan 2016 – 2017.
2.	Vahvistetaan tulevaisuus- ja ennakointinäkemyksen tuottamista, valmistellaan hallituksen tulevaisuusselonteko sekä vahvistetaan digitalisaatioon, normien purkamiseen ja sääntelyn uudistamiseen sekä kokeilutoimintaan liittyvää koordinaatiota.[2]	Hyvä	Kansallisen ennakoinnin toimintatapa ennakointiverkostossa on vakiintunut (mm. FinnSight, Foresight Fridayt, alueennakointi, kansainvälinen yhteistyö). Ennakointi strategisena voimavarana -hanke ja ministeriöiden yhteinen ennakointiharjoitus ovat hyvin käynnissä ja aikataulussa. Tulevaisuusselonteon 1. osa valmistuu suunnitelmien mukaisesti. Keskustelut jaetun ymmärryksen vahvistamiseksi ovat olleet laajoja ja osallistavia. Kokeilutoimintaa on kehitetty hallituksen linjausten mukaan seuraavasti: - kokeilevasuomi.fi-sivuston sisältöä on kehitetty - parlamentaarisen neuvottelukunnan toiminta on vakiinnutettu - kokeilutoiminnassa tunnistettuja esteitä on purettu, ja - digitaalisen kokeilualustan testiversio on avattu. Lisäksi kokeilutoiminnasta on käynnissä alueellinen kiertue yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa.
3.	Lainsäädännön arviointineuvoston perustaminen ja toiminnan käynnistäminen.[2]	Hyvä	Lainsäädännön arviointineuvoston työ käynnistyi suunnitellusti. Toiminta on saanut näkyvyyttä julkisuudessa ja se on tullut tunnetuksi valtioneuvostossa. Ensimmäisen toimintavuoden aikana arviointineuvosto otti käsiteltäväksi yhteensä 21 hallituksen esitysluonnosta ja antoi 12 lausuntoa.
4.	Arktisen strategian päivityksen tukeminen[2]	Hyvä	Kertomusvuonna päivitettiin v. 2013 hyväksytty Suomen arktinen strategia. Hallitus linjasi arktisen strategian painopisteitä syyskuussa 2016. Strategian päälinjat ovat edelleen voimassa, mutta päivitys täsmentää Suomen roolia ja hallituksen tavoitteita arktisen alueen kehityksestä.
5.	Kestävän kehityksen Agenda 2030 toimeenpano on laajaalaisesti käynnistynyt Suomessa. Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus ja toimenpidesitoumukset on kytketty toimeenpanoon.[2]	Hyvä	YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmaa eli Agenda 2030:n kansallista toimeenpanoa valmisteltiin kertomusvuonna. Kansallinen toimintasuunnitelma valmistui vuoden 2016 lopussa, ja hallitus hyväksyy suunnitelman vuoden 2017 alussa. Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus on yksi keskeinen väline YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman toteuttamisessa. Yhteiskuntasitoumus on yhteinen pitkän aikavälin tahtotila tulevaisuuden Suomesta. Vuonna 2016 kanslia sai aikaan uusia sitoumuksia mm. muovikassidirektiivin toimeenpanossa, Suomi 100-markkinoinnissa sekä omistajaohjauksen periaatepäätöksessä. Sitoumusten määrää on saatu kasvatettua. Suomen kestävän kehityksen toimikunnan työn uudelleen organisointi ja koordinointi uuden mallin mukaisesti on osoittau-

[2] Tavoite liittyy pääministeri Sipilän hallitusohjelman kärki- ja kivijalkahankkeeseen.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
			tunut toimivaksi.
6.	Tehostetaan Team Finland -toiminnan ohjausta. Suomen taloudellisia ulkosuhteita, suomalaisten yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja sekä Suomen maakuvaa koskevat julkisrahoitteiset toiminnot on organisoitu tehokkaasti ja tuloksellisesti.[3]	Tyydyttävä	Team Finland -ohjausryhmä sopi koko verkostolle asetettavista vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden tavoitteista. Operatiivisen johtoryhmän päätösten toimeenpanoa päätettiin vahvistaa toimijoiden tulosohjausta ja Team Finland-ohjausta tiivistämällä. Team Finland tukee yritysten vientiä ja kansainvälistymistä yrityksille järjestettävillä matkoilla. Kohdemaiksi valikoituvat alueet, joilla on erityistä kysyntää Suomen osaamiselle. Vuoden aikana panostettiin erityisesti cleantechin, koulutuksen ja ICT:n vientiin. Vientejä ja investointeja edistäviä Team Finland -matkoja tehtiin kertomusvuonna 25. Matkoille osallistui yhteensä 450 yritysten ja muiden tahojen edustajaa. Team Finland -toiminnan operatiivisen ohjauksen vetovastuu siirrettiin valtioneuvoston kansliasta työ- ja elinkeinoministeriöön Team Finland-toimijoiden tulosohjauksen vahvistamiseksi.
7.	Lisätään valtion toiminnan vaikuttavuutta toimeenpanemalla strategisen hallitusohjelman toimintasuunnitelmaa.	Tyydyttävä	Erillisestä Team Finland -strategiasta ja seurantaraportista luovuttiin. Toiminta perustuu suoraan strategisen hallitusohjelman toimintasuunnitelman toimeenpanoon. Toiminnan vaikuttavuutta sekä tuloksellisuutta arvioidaan tuloskortin tavoitteiden toteutumisella ja erillisselvityksillä.
8.	Pääministerin käytössä on valtioneuvoston johtamisessa tarvittavat tiedot ja välineet sekä yhteen sovitettu valtioneuvoston strateginen viestintä.	Tyydyttävä	Valtioneuvoston viestinnän koordinointia suoritettiin mm. kärkihankkeiden, muuttoliikkeen ja reformien osalta. Kärkihankkeiden viestintäryhmä on kertomusvuonna kokoontunut ja koordinoinut viestintää. Verkkosivuille on toteutettu päivittyviä visualisointeja kärkihankkeiden etenemisestä. Viestintä valtioneuvostotasolla on osin edelleen siiloutunutta.
9.	Maahanmuuttoviestinnän ryhmän työn kehittäminen	Tyydyttävä	Maahanmuuttoviestintää toteutettiin työohjelman mukaisesti.
10.	Maahanmuuttopolitiikan kärkihankkeistaminen	Tyydyttävä	Hallitus linjasi, että maahanmuuttopolitiikan kokonaisuutta ei oteta uudeksi kärkihankkeeksi.
11.	Selvitetään mahdollisuuksia tehostaa ja parantaa valtioneuvoston yhteistä viestintää yhteisiä toimintamalleja ja -tapoja hakemalla. Viestinnän tapoja pitäisi myös modernisoida siten, että ne huomioivat suomalaisessa mediakentässä tapahtuvan murroksen.	Hyvä	Valtioneuvoston ja ministeriöiden viestintätoiminnoista tehtiin arviointiraportti. Raportin pohjalta tullaan tekemään ehdotuksia viestintätoimintojen uudelleenjärjestämisestä yhtenäisessä valtioneuvostossa. Tavoitteena on valmistella käytännön toimenpide-ehdotukset vuoden 2017 aikana.

[3] Tavoite liittyy pääministeri Sipilän hallitusohjelman kärki- ja kivijalkahankkeeseen.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
12.	Valtioneuvoston viestintäsuositus päivitetään ja valtioneuvostolle ja sen ministeriöille tehdään sosiaalisen median käytöstä yhteiset suositukset	Kesken	Valtion viestintäsuositus päivitettiin. Sosiaalisen median käyttöä koskevien suositusten valmistelu on vielä kesken. Valtioneuvostoa koskevien viestintäsuositusten valmistelu on vielä kesken.
13.	Viestinnän ymmärrettävyyden ja hallituksen tavoitteiden tunnettavuuteen panostetaan. Tehdään selvitys selkokielisestä viestinnästä.	Kesken	Selvitys selkokielisestä viestinnästä valmistuu v. 2017.
14.	Valtioneuvoston kriisiviestintävalmiuksien arviointihankkeen johtopäätöksiin ja suosituksiin perustuen valitaan ja käynnistetään keskeiset VN-tason yhteiset ja VNK:n omat kehittämishankkeet. Kriisiviestinnän prosessi selväksi.	Kesken	Valtioneuvoston yhteiset ja valtioneuvoston kanslian omat kriisiviestintään liittyvät kehittämishankkeet valmistuvat v. 2017.
15.	Varaudutaan informaatiovaikuttamiseen	Hyvä	Valtioneuvoston informaatioverkosto on toiminnassa. Valtioneuvoston Informaatiovaikuttamiseen varautumista parannettiin järjestämällä informaatiovaikuttamista koskevaa koulutusta.
16.	Ministeriöiden välisen EU-viestinnän koordinaation parantaminen	Hyvä	VNK:n verkkosivuilla julkaistiin kokouskalenteri, jossa tarjotaan ministeriöille ja toimittajille EU-uutisia ja ajankohtaisia taustatietoja.
17.	Pääministerillä on hyvät edellytykset Suomen EU-politiikan johtamiseen EU-ministerivaliokunnan kautta, toimimiseen Eurooppa-neuvoston jäsenenä sekä muuhun korkeimman tason EU-vaikuttamisen.	Hyvä	Tavoitteen saavuttamiseksi valmisteltiin EU-vaikuttamisstrategiat, ennakkovaikuttamislinjaukset EU-ministerivaliokunnassa sekä keskeisistä aiheista vaikuttamispaperit ja -tapaamiset. Lisäksi Eurooppa-neuvostoihin liittyvät valmistelut tehtiin huolellisesti ja yhteydenpitoon keskeisten jäsenmaiden ja EU-toimielinten edustajiin panostettiin virkamiestason ennakkovaikuttamisen tukemiseksi.
18.	Vahvistetaan Suomen kykyä arvioida EU-sääntelyn taloudellista merkitystä ja oikeudellisia ulottuvuuksia.	Tyydyttävä	Valtioneuvoston kansliassa toteutettiin yksi vaikutusarviointi, Britannian eroamisen EU:sta (Brexit) vaikutukset Suomen ja Britannian taloussuhteisiin. Vaikutusarviointien määrä jäi kertomusvuonna yhteen tavoitellun kolmen sijasta.
20.	Hallituksen päätöksentekoprosessin tukeminen ja hallituksen ja eduskunnan työn yhteensovittaminen	Hyvä	Hallituksen esityksiä koskevan lainsäädäntösuunnittelun tehostamiseksi ja kehittämiseksi laadittiin pidemmän aikavälin suunnitelma. Suunnitelman toimeenpano aloitettiin. Syksyn lainsäädäntösuunnitelma paransi lakiesitysten antamisen ennustettavuutta. Hallituksen vuosikertomus toimitettiin sisällöltään kehitettynä eduskuntaan sen toivomassa aikataulussa ja ensimmäistä kertaa eduskunta saattoi käsitellä sen ennen kesätaukoa. Lisäksi panostettiin valtioneuvoston yleisistuntojen ja tasavallan presidentin esittelyjen järjestämisen sujuvoittamiseen ja prosessin kehittämiseen. Yleisistuntoja järjestettiin 58 ja presidentin esittelyjä 23. Prosessikehittämistyön lopputuloksena muutettiin valtioneuvoston ohjesääntöä.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
21.	Tutkimustietoa tuotetaan hallitukselle ja tiedon saatavuus hyödynnettävässä muodossa taataan aktiivisesti kaikissa olosuhteissa.	Hyvä	Päätökset suunnitelluista, vuoden 2016 hankkeista tehtiin ajallaan. Sopimusluonnokset laadittiin ja lähetettiin hanketoimijoille ajallaan. Hankkeiden ohjauksen konseptia terävöitettiin lisäämällä Valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa koordinoivan työryhmän koordinaatiovastuuta asetusta tarkentamalla. Työvälineiden kehittämisellä lisättiin toiminnan näkyvyyttä. Tietokayttoon.fi -verkkosivut sekä sähköinen aineistopankki otettiin käyttöön. Virkamiehille ja hanketoimijoille järjestettiin vuorovaikutuskoulutusta. Sidosryhmille kohdistettiin arviointikysely. Hankkeiden vaikuttavuusarviointikehikon rakentamisesta annettiin toimeksianto. Hallituksen päätöksenteon tueksi hankittua tietoa koottiin päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden käyttöön usealla tavoin (päätöksenteon pöydässä –konsepti, valiokuntien kuulemistilaisuudet, TUTKAS -tapahtumat. Policy Brief -artikkelisarja, sähköiset uutiskirjeet, TEAS–karttakokeilu).
22.	Hallituksen käytössä on johtamisessa tarvittavat tiedot ja välineet strategiaistuntoihin	Hyvä	Hallituksen strategiaistunnot toteutuivat säännöllisesti. Etenemisen seuranta muun muassa indikaattorien tukemana vakiintui osaksi strategiaistuntoja.
23.	Suomi 100 -juhlavuoden ohjelman rakentaminen Suomi 100 -asettamispäätösten ja hankehallituksen asettamien edellytysten mukaisesti.	Hyvä	Suomi 100 -juhlavuoden ohjelman keskeinen sisältö ja runko valmistuivat. Ohjelman rakentamista ohjasi kolme näkökulmaa: Suomen 100 vuotta, Suomi nyt ja Suomi tulevaisuudessa. Suuri kiinnostus juhlavuoteen näkyi Suomi 100 -sihteeristön avoimessa ohjelmahaussa, jonka kautta vuoden loppuun mennessä saapui yli 3 000 hakemusta. Ohjelman toteuttajiksi ovat lähteneet kaikki yhteiskunnan keskeiset toimijat. Vuoden aikana ohjelman valtakunnallinen kattavuus parani ja alueelliset erot vähenivät. Ulkomailla varmistettiin tärkeimpien kohdemaiden ohjelmakokonaisuudet. Vuoden 2016 lopussa ohjelmaan oli hyväksytty 2 800 hanketta ja valtakunnallisia hankkeita näistä oli 600. Ohjelmassa on mukana hankkeita kaikilta eri aloilta: Taide- ja kulttuuri, urheilu- ja liikunta, tiede- ja tutkimus, koulutus, luonto- ja ympäristö, ruokakulttuuri, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen toiminta.
24.	Tietoisuuden kasvattaminen Suomi 100 -juhlavuodesta koko Suomessa. Suomalaiset ovat laajasti tietoisia itsenäisyyden juhlavuodesta ja sen keskeisistä teemoista.	Hyvä	Viestintätoimet eri kanavissa ja viestintätuki juhlavuoden eri toimijoille kasvatti tietoisuutta juhlavuodesta korkealle tasolle. Syksyllä 2016 toteutetun valtakunnallisen kuluttajatutkimuksen mukaan 70 % yli 15 -vuotiaista suomalaisista piti juhlavuoteen osallistumista tärkeänä. Tutkimuksen mukaan juhlavuoden tarjonnassa kiinnostaa eniten luontoon ja maisemaan sekä itsenäisen Suomen suuriin tarinoihin ja henkilöihin liittyvät hankkeet sekä yhteisöllisyys. Suosituimmiksi osallistumismuodoiksi koetaan mm. lähipiirijuhlat ja talkoot. Sen sijaan tulevan juhlavuoden Yhdessä -teema oli jossain määrin vähemmän tunnettu. Kertomusvuonna luotiin Suomi 100 -hankkeen keskeiset viestintäkanavat ja niiden suosio kasvoi huomattavasti vuoden loppua kohti. Kotimainen ja kansainvälinen media huomioivat lähestyvän juhlavuoden laajasti.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
25.	Yhteiskunnan toimijoiden mahdollisimman laaja sitoutuminen Suomi 100 -juhlavuoden toteuttamiseen ja sen Yhdessä -teemaan.	Hyvä	Juhlavuoden hankekokonaisuus kasvoi odotettua laajemmaksi ja se on yhteiskunnallisesti kattava. Ohjelman toteuttajien määrä ja kirjo kertoo laajasta sitoutumisesta juhlavuoden toteuttamiseen. Yhteistyöverkostojen toiminta oli aktiivista.

Vaikuttavuustavoite 2. Suomen tavoitteita Euroopan unionissa edistetään ennakoivasti, aktiivisesti ja tuloksellisesti.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
26.	EU:n yhtenäisyyden turvaaminen; sisämarkkinoiden syventäminen; parempi sääntely; ilmaston muutoksen torjuminen; energiaunionin kehittäminen; pankkiunionin, pääomamarkkinaunionin ja talouspoliittisen koordinaation kehittäminen; yhteisen ulko- ja turvallisuus politiikan vahvistaminen; muuttoliikkeen hallitseminen.	Hyvä	Suomen EU-politiikan strategista suunnittelua kehitettiin korvaamalla kerran vaalikaudessa laadittu EU-selonteko vuosittaisella EU-vaikuttamisstrategialla, joka perustuu hallitusohjelmaan. Kertomusvuoden tavoitteen pääpainona oli EU-strategiassa määriteltyjen yhteen sovitettujen toimintalinjojen edistäminen. Näistä Suomi vaikutti aktiivisesti sisämarkkina-asioissa, ilmasto- ja energiakysymyksissä sekä paremmassa sääntelyssä, talous- ja rahoitusasioissa, samoin kuin muuttoliikkeen hillitsemiseksi ja yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamiseksi. Britannian kansanäänestyksen jälkeen EU27 johtajat vahvistivat jäljelle jäävän unionin yhtenäisyyden ja aloittivat kehittämistyön tämän hyväksi.
27.	EU:ssa hyväksyttyjen päätösten tehokas toimeenpano ja Suomelle aiheutuvien viivästysseuraamusten välttäminen.	Hyvä	Tavoitteena on ollut luoda keskitetty toimeenpanon seuranta EU:ssa hyväksyttyjen direktiivien toimeenpanoon Suomessa. Ensimmäinen keskitetty toimeenpanoseurantakysely toteutettiin syksyllä 2016. Toimeenpanoseurannan kehittämisen jatko arvioidaan komission joulukuussa julkaiseman tiedonannon ”EU:n lainsäädäntö: parempiin tuloksiin soveltamista parantamalla” aiheuttamien toimenpiteiden yhteydessä.

Vaikuttavuustavoite 3. Valtion yritysvarallisuutta hoidetaan taloudellisesti, vaikuttavasti ja ammattitaitoisesti.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
28.	Yhtiöiden kehittäminen ja pitkäjänteisen kasvun tukeminen eli koordinoidumpi omistajaohjaus.	Hyvä	Hallitus hyväksyi valtion omistajaohjauspolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen valtioneuvoston yleisistunnossa 13.5.2016. Periaatepäätöksessä valtion yhtiömuotoisen varallisuuden hoitamisessa tavoitellaan aktiivisesti omistaja-arvon kasvua muun muassa Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustamisella. Arvonnousua on tarkoitus käyttää yhteiskunnan kannalta tärkeän yritystoiminnan synnyttämiseen. Valmisteltiin hallituksen esitys (HE 233/2016) valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain muuttamisesta, jolla pantiin täytäntöön periaatepäätöksen linjaukset. Periaatepäätöksessä päätetyt yhtiösiirrot on toteutettu kertomusvuonna pois lukien Finavia, joka siirretään VNK:n omistajaohjaukseen 1.4.2017.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
29.	Aktiivisen omistajaohjauksen käytäntöjen tuotteistaminen sekä ohjeistaminen muille ministeriöille.	Hyvä	Omistajaohjausosasto on aktiivisesti tuotteistanut ja ohjeistanut muita ministeriöitä omistajaohjauksen käytännöistä mm. kouluttamalla muut ministeriöt periaatepäätökseen liittyvistä asioista sekä käynnistämällä ministeriöiden väliset yhteistyöryhmät.
30.	Omistaja-arvon kasvattaminen. Tavoite toteutuu, kun valtion osakesalkun sijoitetun pääoman tuotto kasvaa ja kaikki valtio-omisteiset yhtiöt koetaan hyvinä yrityskansalaisina. Valtion suoraan omistamien pörssiyhtiöiden arvonkehitys on sen toimialaindeksiä parempi.	Hyvä	Valmisteltiin raportit valtion yhtiöomistuksen kehityksestä talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle (2 raporttia) keväällä ja syksyllä sekä edellisen vuoden toteutumasta osana hallituksen vuosikertomusta sekä omistajaohjauksen vuosikertomuksessa. Kertomusvuonna valtion suoraan omistamien pörssiomistusten markkina-arvo kasvoi selkeästi yleistä markkinakehitystä paremmin (salkku +13 %, OMXHPI +4 %). Solidiumin pörssiomistukset ylsivät erinomaiseen 18 prosentin tuottoon. Suoraan omistetut pörssiyhtiöt kehittyivät vertailuindeksejään paremmin.
31.	Edelläkävijyys yritysvastuuasioissa. Tavoite toteutetaan siten, että VNK:n omistajaohjauksessa olevat yhtiöt raportoivat asiasta kevään yhtiökokouksissa.	Hyvä	Valtioneuvoston kanslia on edellyttänyt, että kaikki yhtiöt raportoivat omissa vuosikertomuksissaan tai erillisissä julkisissa raporteissaan yritysvastuuasioista. Valtioneuvoston kanslia on laatinut yritysvastuuasioista yhtiökohtaisen raportin omistajaohjauksen vuosikertomukseen.
32.	Valtion palkitsemista koskeva ohjeistus ja tiedonanto yhtiöille.	Hyvä	Valtion palkitsemista koskeva ohjeistus ja tiedonanto yhtiöille toteutettiin syksyllä 2016.
33.	Molempien sukupuolien 40 prosentin edustus määräysvaltayhtiöiden hallituksissa.	Hyvä	Kevään 2016 yhtiökokouksissa valtion nimityksistä naisten osuus oli 43 %.
34.	Osinko-, pääomanpalautus- ja myyntituloutukset budjettitalouteen. Momentille 13.03.01 arvioidaan tuloutettavaksi yhteensä 1,96 mrd. euroa.	Hyvä	Kertomusvuoden aikana kanslian momentin 13.03.01 tuloutustavoite muuttui vuoden 2016 III lisätalousarviossa, kun kertomusvuodelle alun perin suunniteltua tuloutusten painopistettä siirrettiin vuosille 2017–2018. Kumulatiivinen tuloutustavoite ei muuttunut. Momentille tuloutettiin 1,2 mrd. euroa v. 2016. Listaamattomien yhtiöiden osinkojen kasvattamisessa onnistuttiin kertomusvuonna hyvin.
35.	Yritysten listaamisosaamisen kehittäminen	Hyvä	Yritysten listaamisosaamisen kehittämistä toteutettiin vuoden 2016 aikana yhteistyössä Pörssisäätiön kanssa. Yhtiöille järjestettiin kaksi seminaaria ja useita asiantuntijatilaisuuksia.

Vaikuttavuustavoite 4. Suomen taloudellisia ulkosuhteita, suomalaisten yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja sekä Suomen maakuvaa koskevat julkisrahoitteiset toiminnot on organisoitu tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
36.	Yhdenmukaistetaan ja tehostetaan Team Finland- palveluita koskevaa viestintää.	Hyvä	Team Finland viestinnän tapahtumista päätettiin panostaa Slush-tapahtumaan, entistä voimakkaammin yrityksille suunnattuun Team Finland -päivään, sekä Team Finland -koulutuksiin. Yrityksille Team Finlandia tehtiin tunnetuksi kampanjalla, jossa asiantuntijat keskustelivat kansainvälistymisestä videoiduissa tilaisuuksissa. Kampanjan toteuttivat Team Finland -talon Finpro, Tekes ja Finnvera. Verkoston organisaatioiden käyttöön tuotettu video Team Finland -toiminnasta toteutettiin suunnitellusti. Lisäksi Suomea esitteleviä videoita tuotettiin kolme kappaletta. Team Finland -verkoston sisäistä viestintää varten luotiin yhteinen intranet. Markkinointiviestintäpalveluita ja sisältöä hankittiin suunnitellusti ja verkoston käyttöön laadittiin tietokanta verkoston palveluita käyttäneistä yrityksistä ja heidän kokemuksistaan. Maakuvaviestinnässä panostettiin edelleen yhteisten viestintämateriaalien kehittämiseen toolbox.finland.fi-sivustolle. Materiaalit ovat yleisesti saatavilla.
37.	Viimeistellään maakuvaviestinnän työkalut ja tehostetaan kansainvälistä viestintää Suomen vahvuusalueista.	Hyvä	Suomen kansainvälisen maakuvaviestinnän tehostamiseksi kertomusvuonna hankittiin Nations Brands Index -tutkimus, joka mittaa Suomen sijoittumista kv. maakuvavertailussa. Vuoden 2016 tutkimustulosten mukaan Suomen maakuva on säilynyt 17. sijalla 50 maata käsittäneessä vertailussa. Suomi mielletään hyvin toimivaksi ja osaavaksi maaksi, mutta ehkä vähän kylmäksi ja kliiniseksi. Ulkoasiainministeriö huolehti tulosten viestinnästä. Maakuvaviestinnän keskeinen työkalu on Finland Promotion Boardin määrittelemä vuosikalenteri, johon määritellään vuoden teemat), sosiaalisen median kampanjat ja tarvittavat markkinointiviestinnälliset materiaalit. Vuosikalenteri materiaaleineen ja kampanjoineen toteutettiin suunnitellusti.

Vaikuttavuustavoite 5. Valtioneuvoston päätöksenteon tukeminen tutkimus- ja selvitystiedolla.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
38.	Valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksesta 5.9.2013 annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanon viimeistely ja arvioinnin käynnistäminen.	Hyvä	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan ohjaus- ja hallinnointikäytänteet vakiinnutettiin. Suunnitelman rakennetta kehitettiin vastamaan paremmin hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaa. Näin hankkeissa tuotettu tieto välittyi aiempaa paremmin päätöksentekoon ja kytkeytyi tiiviimmin hallitusohjelman kärkihankkeisiin. Tutkimuslaitos- ja rahoitusuudistuksen arviointi päätettiin toteuttaa osana vuoden 2017 valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Vuoden 2014 momentin rahoituksella toteutettiin 37 selvitys- ja tutkimushanketta. Vuonna 2015 momentin rahoituksella käynnistettiin 36 selvitys- ja tutkimushanketta, joista vuoden 2016 loppuun mennessä oli päättynyt 25. Vuonna 2016 käynnistettiin 68 hanketta, joista vuoden 2016 loppuun mennessä päättyi 12 hanketta.

Momentin 23.01.22 määrärahan ja henkilötyökuukausien (valtion virastot ja laitokset) käyttö selvitys- ja tutkimushanketoimintaan vuonna 2014 – 2016

Vuoden 2014 VN TEAS -hankkeet					
PAINOPISTEALUE	Myönnetty	Käytetty 2014 ja 2015	Siirretty vuodelle 2016	Käytetty 2016	Palautunut VNK:lle
I Sivistys, yhteisöllisyys ja osallisuus hyvinvoinnin perustana	1 126 629 €	845 234 €	281 395€	247 936 €	33 459 €
II Työn, osaamisen ja yrittämisen liitto	1 147 575 €	662 830 €	484 745€	477 499 €	7 246 €
III Kestävä julkinen talous	749 702 €	600 660 €	149 042 €	149 042 €	-
IV Turvallinen yhteiskunta	787 617 €	334 085 €	453 532 €	450 236 €	3 296 €
V Hallinto mahdollistajana	700 511 €	501 731 €	198 780 €	128 780 €	70 000 €
Yhteensä	4 512 034 €	3 042 900 €	1 567 494 €	1 453 493 €	114 001 €
Henkilötyökuukausia käytetty valtion virastoissa ja laitoksissa		49,14 htkk		16 htkk	

Vuoden 2015 VN TEAS -hankkeet					
PAINOPISTEALUE	Myönnetty	Käytetty 2015	Siirretty vuodelle 2016	Käytetty 2016	Siirretty vuodelle 2017
I Suomen kilpailukyvyn edistäminen ja työ	1 845 830 €	289 983 €	1 555 847 €	1 343 469 €	212 378 €
II Julkisen sektorin tuottavuus ja rakenteellinen uudistaminen	697 536 €	-	697 536 €	313 906 €	383 630 €
III Terveellinen rakentaminen ja yhdyskuntasuunnittelu	700 000 €	-	700 000€	399 898 €	300 102 €
IV Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus muuttuvassa toimintaympäristössä	1 464 295 €	179 055 €	1 285 240 €	1 221 150 €	64 090 €
V Parempi päätöksenteon tietopohjan kokonaiskuva	300 000 €	-	300 000 €	198 924 €	101 076 €
Muut tietotarpeet	170 000 €	19 871 €	150 129 €	150 000 €	129 €
Täydentävä haku 2015	516 509 €	42 215 €	474 294 €	454 431 €	19 863 €
Yhteensä	5 694 170 €	531 124 €	5 163 046 €	4 081 773 €	1 081 268 €
Henkilötyökuukausia käytetty valtion virastoissa ja laitoksissa		33,28 htkk		39,9 htkk	

Vuoden 2016 VN TEAS -hankkeet			
PAINOPISTEALUE	Myönnetty	Käytetty 2016	Siirretty vuodelle 2017
I Työllisyys ja kilpailukyky	827 960 €	412 766 €	415 194 €
II Osaaminen ja koulutus	759 218 €	255 788 €	503 430 €
III Hyvinvointi ja terveys	646 535 €	279 043 €	367 491 €
IV Biotalous ja puhtaat ratkaisut	3 224 760 €	698 691 €	2 525 600 €
V Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen	1 284 936 €	516 196 €	768 740 €
VI Reformit	988 467 €	347 425 €	641 042 €
VII Hallituksen keskeiset kivijalkahankkeet	758 738 €	305 407 €	453 331 €
VII Muut tietotarpeet	357 722 €	-	357 722 €
Täydentävä haku 2016	1 627 258 €	625 717 €	1 001 541 €
Yhteensä	10 475 594 €	3 441 033 €	7 034 091 €
Henkilötyökuukausia käytetty valtion virastoissa ja laitoksissa		155 htkk	

Vaikuttavuustavoite 6. Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutoimintojen käyttöönoton vakiinnuttaminen ja niiden yhtenäisyyden lisääminen

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
39.	Määritellään digitaalinen valtioneuvosto – visio ja tiekartta. Edistetään toimintojen ja palvelujen digitalisointia.	Hyvä	Valtioneuvoston kanslia valmisteli Digitaalinen valtioneuvosto vuonna 2020 -tavoitetilan ja sen avainteemat yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Vision toteutumisen kannalta keskeisiä kehittämishankkeita valtioneuvoston toimintojen palvelujen digitalisoinnissa ovat 1) valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä (Vahva), 2) valtioneuvoston yhteinen sähköinen työpöytä, 3) digitaalisen julkaisemisen kehittämishanke, 4) valtioneuvoston yhteinen perustietotekniikka, ja 5) valtioneuvoston yhtenäinen tietojärjestelmäarkkitehtuuri Kaikissa näissä kehittämishankkeissa tarkoituksena on luopua ja korvata ministeriökohtaiset järjestelmät valtioneuvoston yhteisellä järjestelmällä. Tavoitetilan toteutuminen edellyttää myös toimintatapojen muutosta valtioneuvostossa siten, että osaamista ja tietoa jaetaan ja hyödynnetään yli ministeriörajojen. Sekä Vahva-asianhallintajärjestelmän, sähköisen työpöydän ja digitaalisen julkaisemisen kehittämishankkeet ovat edenneet laadukkaasti suunnitelman mukaisesti, pienin aikataulupoikkeamin. Perustietotekniikan ja tietojärjestelmäarkkitehtuurin yhtenäistämisen suunnittelua toteutettiin kertomusvuonna yhteistyössä Valtion tietotekniikka Valtorin kanssa. Perustietotekniikan esiselvitys valmistui kesäkuussa.
40.	Uudistetaan valtioneuvoston toimintatapoja	Hyvä	Valtioneuvoston kansliassa edistettiin valtioneuvoston uusia yhteisiä toimintatapoja uudistamalla työn tekemisen muotoja ja välineitä yhteisen toimintakulttuurin ja menettelyjen vahvistamiseksi. Tavoitteena on ollut, että tulevaisuuden työ on ajasta ja paikasta riippumatonta, jolloin myös henkilöstöpoliittisten linjausten, mobiilitietotekniikka- ja toimitilaratkaisujen sekä turvallisuusratkaisujen tulee tukea yksilöllistä ja vuorovaikutteista uutta tapaa työskennellä. Toiminnan keinoina tavoitteen saavuttamisessa on toteutettu yhteisiä linjauksia ja ohjeita. Kertomusvuonna annettiin mm. valtioneuvoston yhteinen etätyöohje, työaikaohje, omaehtoisenopiskelun tuki -ohje sekä yhteinen päätelaitelinjaus. Lisäksi valmisteltiin valtioneuvoston yhteinen virkanimikeohje. Suunnitelmallista henkilöstön kehittämistä ja valtioneuvoston yhtenäistä työnantajakuvaa (mm. työantajalähettiläsverkosto) edistettiin kertomusvuonna. Valtioneuvoston sisäisen liikkuvuuden toimintamallia on kertomusvuonna valmisteltu ja joitakin määräaikaisia tehtäviä on myös täytetty mallin mukaisesti. Uusista henkilöstönhallinnon työvälineistä pilotoitiin rekrytointityövälinettä Recruit by net. Työn tekemistä tukevia turvallisuusratkaisuja edistettiin päivittämällä tätä koskevia ohjeita. Valtioneuvoston kansliassa otettiin käyttöön matkatoimistoseurantajärjestelmä, jonka avulla valtioneuvoston virkamatkoilla oleva henkilöstö on mahdollis-

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
			ta tavoittaa kriisitilanteen sattuessa. Uusia työn tekemisen muotoja kokeiltiin Arppeanumin henkilöstön läsnätyöpilotoinnin avulla, jossa henkilöstöllä oli mahdollista ilman erillistä etätyösopimusta tehdä töitä paikasta ja ajasta riippumatta yksikön yhteisten pelisääntöjen mukaisesti. Läsnätyökokeilu kesti 5 kuukautta.
41.	Kehitetään VNHY:n ja ministeriöiden välistä verkostomaista yhteistyötä, tiedonkulkua ja verkostomaisen yhteistyön työvälineitä	Hyvä	Senaattorin palvelusivustojen sisältö uudistettiin. Palvelukuvaukset ovat valmistelussa. Valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden välisessä yhteistyössä on otettu käyttöön uusia sosiaalisen median työkaluja mm. chat-toiminto Senaattorissa ja Yammer. Kanslian valtioneuvoston hallintoyksikön toiminnoille ja hankkeille tehtiin viestintäsuunnitelmat.
42.	Yhdenmukaistetaan valtioneuvoston toimitilapolitiikkaa ja tehostetaan valtioneuvoston toimitilojen käyttöä	Hyvä	Valtionneuvoston toimitiloista laadittiin monivuotinen kokonaissuunnitelma ministeriöiden sijoittumisesta valtioneuvoston kiinteistöihin. Tavoitteena oli myös laatia toimitiloista ministeriökohtaiset toimenpidesuunnitelmat. Ministeriöille osoitettavista tiloista ja valtioneuvoston yhteiskäyttötiloista tehtiin kertomusvuonna laaja valmistelutyö, mutta sijoituspäätökset ovat vielä vahvistamatta.
43.	VN:n nykytilan kuvaaminen kokonaisarkkitehtuurin näkökulmasta	Kesken	Kokonaisarkkitehtuuriin sisältyvät toiminta-, tieto-, tietojärjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuurit. Toiminta-arkkitehtuuri kuvaa valtioneuvoston yhteisiä prosesseja. Valtioneuvoston nykytilan toiminta-arkkitehtuuri on kuvattu yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa vuonna 2016. Lisäksi on sovittu toiminta-arkkitehtuurirakenteesta. Kokonaisarkkitehtuuriin sisältyvä tietoarkkitehtuurityö käynnistettiin, mutta työ on edennyt tavoiteltua hitaammin. Valtioneuvoston tiedon hallinnan nykytilanteen ja tavoitetilan kuvaus jatkuu vuonna 2017. Kertomusvuoden tavoitteena oli myös laatia ensimmäinen versio tietojärjestelmäarkkitehtuurista. Tietojärjestelmäarkkitehtuurin osalta koottiin pohjatiedot, mutta kuvaus on tekemättä. Valtioneuvoston yhtenäisen teknologia-arkkitehtuurin kannalta keskeiset linjaukset sekä niihin liittynyt valtioneuvoston perustietotekniikan -kehittämishankkeen esiselvitys valmistui kesäkuussa.
44.	Toteutetaan valtioneuvoston hallintoyksikköön koottuja palveluita ja tehtäviä koskeva tuottavuusseuranta	Kesken	Valtioneuvoston hallintoyksikössä tuottavuusseurannan keskeiset osa-alueet ja niiden seurantakohteet määriteltiin. Tuottavuusseurantaa ei kuitenkaan saatu kertomusvuonna vielä käyttöön henkilöpanostiedon puuttumisesta johtuen. Henkilöstö- ja taloustietojärjestelmän (KIEKU) käyttöönoton myötä (1.10.2016) valtioneuvoston kanslialla on ensi kerran käytössä koko vuoden työajanseurannan toteutumat vuonna 2017.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
45.	Valtioneuvoston verkkojulkaisualustan käytön laajentaminen ja laadunvarmistaminen	Välttävä	Valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan (YJA) käyttöönotot ministeriöissä etenivät suunnitellusti (TEM, SM, OM, STM, VM, VNK). Ministeriöiden välistä yhteistyötä varten asetettiin yhteisen julkaisualustan ja verkkoviestinnän yhteistyöryhmä. Lähtökohtana yhteisen verkkoalustan kehittämisessä on ollut, että vastuu YJA-palvelun hallinnasta siirretään valtioneuvoston kansliaan. VNK vastaa nyt viiden ministeriön YJA-palvelun hallinnasta. Käyttöönottoprojekteissa tunnistetut integraatiotarpeet on toteutettu yhteistyössä Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus (Valtorin) ja valtioneuvoston viestintäorganisaatioiden kanssa. YJAn teknisessä ratkaisuissa on ollut haasteita ja järjestelmässä on ollut kertomusvuonna häiriöitä ja käyttökatkoja. Näitä on pyritty hallitsemaan yhdessä palvelua tuottavan Valtorin kanssa. VNK on ollut aktiivinen häiriötilanteiden hallinnassa edustaessaan asiakkaana muita ministeriöitä. Laatu ei ole ollut odotetulla tasolla, joten YJAn toimivuuden kehittämistä jatketaan.
46.	Osaamisen kehittämisen linjaukset ja painopisteet vastaavat VN:n strategisia osaamisen kehittämisen tarpeita ja ovat kustannustehokkaita.	Hyvä	Osaamisstrategiatyötä valmisteltiin. Kansliapäällikkökokous siirsi osaamisstrategiatyön toteutettavaksi kevätkaudella 2017. VN yhteiset omaehtoisen opiskelun tuen linjaukset voimaan 1.3.2016 lukien.
47.	Työhyvinvointia tukevat toimintamallit yhtenäistyvät ja yhteinen raportointi kehittyy.	Hyvä	Kertomusvuonna otettiin käyttöön valtioneuvoston yhteinen työterveyshuollon puitetoimintasuunnitelma, jossa on sovittu ministeriöiden yhteiset toimintamallit työterveyshuoltoon. Toimintasuunnitelma oli ensimmäinen valtioneuvostotasolla. Puitesuunnitelman myötä valtioneuvostossa siirryttiin yhteiseen terveystarkastuskäytäntöön sekä yhtenäistettiin työpaikkaselvitysprosessit. Lisäksi työterveyshuollon raportoinnin kehittämistä tehtiin tiiviissä yhteistyössä Terveystalon kanssa. Valtioneuvoston yhteisen VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn raportointiin saatiin luotua ministeriöiden välille yhteiset peruskäytännöt ja kysely toteutettiin vuonna 2016 samanaikaisesti.
48.	Valtioneuvoston yhteisen turvallisuuskulttuurin luominen	Tyydyttävä	Valtioneuvoston yhteisen turvallisuuskulttuurin muodostumista on edistetty kertomusvuonna valmistelemalla yhteistä turvallisuussuunnitelmaa sekä ohjeistuksia ja normistoja. Valtioneuvoston yhteinen turvallisuussuunnitelma on valmisteltu ja siitä on pidetty kuulemistilaisuudet. Turvallisuussuunnitelman hyväksyminen ja käyttöönotto siirtyi kuitenkin vuodelle 2017. Turvallisuusohjeeseen liittyvät valtioneuvostotason ohjeistusten ja normistojen päivitykset on valmisteltu ensimmäisen valmisteluerän osalta. Ne jaetaan turvallisuussuunnitelman kanssa yhdenaikaisesti. Lisäksi on laadittu suunnitelma toisen valmisteluerän turvallisuusohjeista. Valtioneuvoston yhteisen turvallisuusriskienhallintaprosessin kuvaus on luonnosvaiheessa.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
49.	Tilannekuvatoiminnan kehittäminen ennakoivan tilannekuvatoiminnan osalta	Hyvä	Valtioneuvoston tilannekuvan kehittäminen entistä ennakoivammaksi vaatii poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistamista sekä ministeriöiden välisten toimeksiantojen luomista ja kehittämistä kaksisuuntaisiksi. Tiedustelun- ja tilannekuvatoiminnan seurantaryhmän asettamispäätös valmisteltiin ja se kierrätettiin hallinnonaloilla lausunnoilla. Ryhmän asettamispäätöstä lykättiin tiedustelulainsäädännön valmistumisen viiveiden takia. Valmisteltiin ja annettiin hallituksen esitys laiksi valtioneuvoston tilannekeskuksesta (HE 261/2016). Tilannekuvatoiminnan poikkihallinnollisen yhteistoiminnan analyysiraportteja laadittiin neljä. Muutenkin yhteistoiminta kehittyi edellisvuodesta.
50.	VN:n valmiustoiminnan kehittäminen	Hyvä	Häiriötilannejohtamiseen tarkoitettujen tilojen suunnittelun ja varauksen perusteet on uudistettu. Valtioneuvoston yhteisen ja valtioneuvoston kanslian valmiussuunnitelmien valmistelu on ollut kertomusvuonna käynnissä. Henkilövaraukset on päivitetty. Valtioneuvoston kanslian valmiustoimikunnan toimintaa on kertomusvuonna kehitetty ja jäntevöitetty ja vuodelle 2017 on tehty toimikunnalle toimintasuunnitelma. Valmiustoiminnan testausjärjestelmän suunnitelma on valmisteltu
51.	Valtioneuvoston tietoturvallisuuden parantaminen	Kesken	Valtioneuvoston hallinnollisesta tietoturvasta on muodostettu kokonaiskuva haastattelemalla ministeriöiden tietoturvavastaavat. Lisäksi valtioneuvoston hallintoyksikön tietojärjestelmille laadittiin kriittisyysluokitus. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kannalta keskeisimmät valtioneuvostontason ohjeet ja määräykset ovat vielä kesken. Verkkojen ja tietojärjestelmien auditointiohjeen laatiminen on käynnistetty.
52.	IT-palvelutoimittajien, erityisesti Valtorin, roolin ja palveluiden kirkastaminen ja tehokkuuden lisääminen	Tyydyttävä	IT-palvelutoimittajien roolit ja toimintamallit kuvattiin ja yhteistyöryhmät olivat toiminnassa vuonna 2016. Valtorin kanssa tehdyt palveluiden kuvaukset ovat kuitenkin edelleen vaillinaisia ja niiden laatu on vaihteleva, koska palvelut ovat yhä ministeriökohtaisesti tuotettuja. Valtori on myös edelleen vuonna 2016 tuottanut palveluitaan ministeriökohtaisesti ns. as-is mallilla. Palvelutuotannon yhtenäistämisen myötä tehokkuutta voidaan entisestään lisätä. IT-palveluiden yhtenäisyyttä ja kustannustehokkuutta parantavaa perustietotekniikan uudistamishankkeessa 2017–2019 on valmisteltu.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
53.	Asianhallintajärjestelmä-hankkeeseen (VAHVA) liittyvä toimintatapojen muuttaminen siten, että toteutusvaihe voidaan käynnistää sekä VAHVA-tietojärjestelmäprojektin eteneminen suunnitellusti	Hyvä	Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän kehittämiseen liittyvät toimintatapa- ja järjestelmämuutokset ovat edistyneet kertomusvuonna seuraavasti: Valtioneuvoston yhteisen tiedonohjaussuunnitelman laadinta on edistynyt ja se saadaan VAHVA-käyttöönottoa ajatellen tarvittavilta osin valmiiksi määräajassa. VAHVA-järjestelmän toiminnallisuuksien tarkennukset vaatimusmäärittelyyn on toteutettu kilpailutusaikataulun mukaisesti. VAHVA-tietojärjestelmän hankinta on toteutettu. Kehittämistoimet ovat edistyneet pääosin suunnitellusti, lukuun ottamatta Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aikaistumisesta johtuvaa Eutori-järjestelmän käyttöönoton siirtoa.
54.	Hankerekisterin uudistaminen: hanketiedon hallinnan hankkeeseen liittyvien toimintatapojen muutosten läpivienti ja järjestelmän käyttöönotto	Hyvä	Hanketiedon hallinnan uusien toimintatapojen kuvaukset on sisällytetty sekä VNK:n määräykseen että Valtioneuvoston hankeikkunan toiminnallisiin ohjeisiin. Vanha HARE-rekisteri on ajettu alas ja korvattu uudella järjestelmällä. Järjestelmän testaus on saatu kattavasti tehtyä. Koulutus ja ohjeistus on toteutettu järjestelmän käyttöönottoa varten riittävällä tavalla.
55.	Valtioneuvoston yhteinen kirjaamo	Hyvä	Valtioneuvoston yhtenäinen tiedonhallinta on toteutettu ohjeiden ja määräysten kautta siinä määrin kuin se on mahdollista ministeriöiden toisistaan poikkeavien tietoteknisten ympäristöjen asettaessa reunaehtoja. Tiedonhallinnan 13 toimipistettä on saatu yhdistettyä suunnitellusti ja niitä on vuoden 2016 lopussa 9. Valtioneuvoston linnaan perustettiin kertomusvuonna valtioneuvoston yhteinen kirjaamo, johon osin keskitetty käyntiasiointi ja puhelinpalvelu on toteutettu. Tiedonhallintayksikön läsnäoloa vaativaa käyntiasiointia ei ao. toimipisteessä ole ollut.
56.	Kaikkien ministeriöiden osalta on laadittu suunnitelma vanhojen arkistojen järjestämiseksi	Tyydyttävä	Ministeriöiden vanhojen arkistojen järjestämis- ja seulontatyö käynnistettiin ja suunnitelmaa ministeriöiden vanhojen arkistojen järjestämiseksi valmisteltiin.
57.	Laaditaan valtioneuvoston käännöslinjaukset sekä käännös- ja kielipalveluiden palvelutarpeen ennakointisuunnitelma	Hyvä	Käännös- ja kielipalveluiden johtamisen ja toiminnan suunnittelun tueksi valmisteltiin käännöslinjaukset ministeriön ydintoiminnan kannalta keskeisistä käännettävistä teksteistä sekä käännöstarpeiden laajuudesta. Ajankohtaisviestinnän kääntämisestä tehdyt linjaukset ja ohjeet jaettiin ministeriöille ja julkaistiin Senaattorissa. Valtioneuvoston kieli- ja käännöslinjaukset ovat lausuntokierroksella.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
58.	Valtioneuvoston ostopalveluina hankittavien käännös- ja kielipalveluiden kilpailuttaminen kustannustehokkaasti. Ulkoisten toimittajien käännöstyön tukeminen.	Hyvä	Valtioneuvoston käännöspalvelujen kilpailutus eteni v. 2016. Edellisen puitejärjestelyn mukaisilla kevennetyillä kilpailutuksilla selvitettiin testikäännösten hyödyntämisen vaikutuksia hinta-laatu-suhteeseen. Kokemuksia hyödynnettiin Hanselin valtioneuvostolle räätälöimissä omissa käännöspalveluiden puitejärjestelyiden kilpailutuksissa. Vaikutukset ostopalveluina hankittujen käännöspalveluiden hintaan ja laatuun selviävät 2017. Osana käännösmuisti- ja termikanta-aineistojen jakamista koskevien linjauksien valmistelua selvitettiin aineistojen jakamista ulkoisille käännöspalveluiden toimittajille avoimena datana. Avoimen datan pilottiaineistona julkaistiin Kuntasanasto avoindata.fi-sivustolla. Englannin kääntämisen tueksi valmisteltiin Government Style Guide. Ulkoisille toimittajille järjestettiin info- ja keskustelutilaisuuksia.
59.	Käynnistetään pilotti säädösvalmistelun tukemisesta terminologisella työllä.	Tyydyttävä	Tavoitteena on saada pilottihankkeella kokemuksia siitä, miten terminologin ja kääntäjän mukanaolo lainsäädäntöhankkeessa auttaa terminologisesti johdonmukaisen säädöksen laatimisessa ja sen kääntämisessä. Siviilitiedustelun lainsäädäntöön liittyvä pilottihanke aloitettiin v. 2016. Pilottihanketta on toteutettu yhdessä asianomaisten ministeriöiden kanssa asiantuntijoiden, kääntäjien ja terminologien kesken.
60.	Selkiytetään valtioneuvoston yhteisen intranetin Senaattorin rakenne yhteisten palveluiden lisäksi myös muilta osin.	Kesken	Senaattorin rakenne ja sisältö on määrä uudistaa käyttäjäystävällisemmäksi osana virtuaalityöpöytä Kampuksen sisältötyötä v. 2017.
61.	Kehitetään valtioneuvoston painatuspalveluja.	Tyydyttävä	Valtioneuvoston yhteiseen painatussopimukseen liittyvä kehittämistyö pyritään käynnistämään painopalvelujen toimittajan kanssa ja raportointi vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Raportoinnin toimintatavoista sovittiin ja painatuspalvelujen toteumaa seurattiin yhteistyöryhmässä. Painopalvelujen kehittämistä jatketaan v. 2017.
62.	Kehitetään valtioneuvoston tietotukipalveluita	Tyydyttävä	Tavoitteena on jalkauttaa valtioneuvoston tietotukipalvelujen kehittämishankkeen uusi tietotuen konsepti sekä osaamisen kehittämissuunnitelma sekä määrittelemään ja ottamaan käyttöön ministeriöiden ja VNHY:n välinen tietotukea koskeva yhteistyömuoto. Tavoitteiden toteuttamiseksi käynnistettiin kehittämishanke, jossa laadittiin 30 toimenpiteen lista toteutettavaksi v. 2016–2017. Niistä 2/3 toteutettiin tai käynnistettiin. Peruspalvelut määriteltiin ja kuvattiin Senaattoriin, kirjastokokoelmat yhdistettiin sekä asiointi- ja palvelukanavat (mm. uutiskirje ja chat) otettiin käyttöön. Tietotukiaineistojen hankintalinjaukset valmisteltiin ja ne tulivat voimaan 2017 alusta alkaen.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
63.	Hankintatoimen toteutusta tukevien menettelyjen yhtenäistäminen ja käytännön ohjeistuksen laadinta	Hyvä	Malliasiakirjat on yhtenäistetty ja pidetty ajan tasalla lainsäädännön kanssa. Ministeriöille järjestettiin hankintaosaamisen kehittämistä tukevaa koulutusta ja seminaareja. Hankintojen asiantuntijapalveluiden jalkauttamista ministeriöihin jatkettiin. Palveluiden kehittämistä ja tiedottamista tukemaan perustettiin hankintaverkosto, minkä lisäksi VNK:n verkkosivuille täydennettiin tietoa tarjolla olevista hankintojen asiantuntijapalveluista.
64.	VN:n matkatoimistokilpailutus	Hyvä	Valtioneuvoston yhteinen matkatoimistokilpailutus saatiin toteutettua ja yhteiseksi sopimuskumppaniksi valittiin CWT. Liikenne- ja viestintäministeriö jäi sopimuksen ulkopuolelle valtioneuvoston kansliasta riippumattomista syistä. Kilpailutuksen yhteydessä tarkasteltiin mahdollisuutta valita yksittäistapauksissa halvin lentovaihtoehto. Erillistä selvitystä ei ole asiasta tehty, mutta yleinen käytäntö ja mahdollisuudet ovat tiedossa. Varauksissa käytetään lähtökohtaisesti aina halvinta lentovaihtoehtoa.
65.	Valtioneuvoston henkilöstön käytössä olevia ravintolapalveluita uudistetaan	Tyydyttävä	Valtioneuvoston henkilöstön käytössä olevia ravintolapalveluita pyritään uusimaan vaiheittain siten, että ravintoloiden käyttöperiaatteet saadaan yhtenäistettyä. Jatkossa ministeriöiden henkilöstöllä olisi yhteinen pääsy kaikkiin valtioneuvoston lounasravintoloihin, eivätkä henkilöstöltä pyydettävät lounashinnat vaihtelisi ministeriökohtaisesti. Vuonna 2016 saatiin kilpailutettua ainoastaan henkilöstöravintola Meritulli. Muiden ravintoloiden osalta kilpailutus on vielä kesken. On vielä auki, tullaanko loput ravintolat kilpailuttamaan Hanselin puitejärjestelmän alaisena kevennettynä kilpailutuksena vai puitejärjestelyjen ulkopuolella omana kilpailutuksenaan.
66.	Yhdenmukaiset valtioneuvoston virasto-, kuljetus- ja edustustilapalvelut	Hyvä	Virasto-, kuljetus- ja edustustilapalveluiden yhtenäistämisessä valtioneuvostotasolla oli tavoitteena kilpailuttaa vuonna 2016 virkapuvut, sopimustaksit, muuttopalvelut sekä pesupalvelut. Näistä sopimustaksikilpailutus ja muuttokilpailutus valmistuivat aikataulussa. Virkapukukilpailutusta ei ehditty tehdä vuonna 2016. Kilpailutuksella voi olla vaikutusta pesupalvelukilpailutukseen, jossa vuonna 2016 hankinnan kokonaissumma jäi kilpailutuksen kynnysarvon alapuolelle. Lisäksi ulkoministeriön virastopalveluihin liittyvän palvelusopimus kilpailutettiin aikataulussa ja sopimuksen mukainen toiminta käynnistyi syksyllä. Virastopalvelujen yhdenmukaistaminen edistyi edellisvuodesta. Palvelupyynnöt hoidetaan nykyisin yhden luukun periaatteella sähköpostitse. Paikallisten ratkaisujen yhdenmukaistamisessa ja työvälineiden luovuttamiskäytännöissä on vielä kehitettävää.

3.2 Valtioneuvoston kanslian oman toiminnan kehittämisen tulostavoitteet

Valtioneuvoston kanslian oman toiminnan kehittämisen tulostavoitteet

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
67.	VNK:n hanketyön mallin luominen ja hankeseurannan käynnistäminen	Tyydyttävä	Valtioneuvoston kanslian hankemääräys on annettu ja yhteinen malli ja -seuranta on otettu käyttöön. Hankemallia pilotoitiin kertomusvuonna valtioneuvoston hallintoyksikössä. Pilotin kokemusten perusteella hankemallia on edelleen kehitetty. Hankemalli ja -seuranta laajennetaan koskemaan koko valtioneuvoston kansliaa 2017 alusta alkaen. Hankeseurantaa toteutetaan valtioneuvoston kanslia talous- ja resurssisuunnittelun vuosikellon mukaisesti kolme kertaa vuodessa. Tavoitteena oli myös toteuttaa hankeseurannan nykykäytäntöjen kartoittaminen ja keskustelu yhteisistä periaatteista ministeriöiden kanssa vuonna 2016. Tämä on siirretty aloitettavaksi myöhemmin.
68.	Tietohallinnon roolien kirkastaminen VNHY:n muiden yksiköiden ja ministeriöiden välillä; keskeisten toimintaprosessien uudistaminen	Hyvä	Tietotoimialan järjestäytymistä ja roolien kirkastamista jatkettiin kertomusvuonna valtioneuvoston hallintoyksikön muiden yksiköiden ja ministeriöiden välillä. Tietohallinnon roolit ja prosessit kuvattiin sekä toimeenpantiin tietotekniikka- ja tietojärjestelmäyksiköissä. Lisäksi käynnistettiin suunnitellut ja aikataulutetut yhteistyötapaamiset ministeriöiden edustajien kanssa.
69.	Toimintatapojen/Prosessien kehittämisen ja yhtenäistämistyön tuki osastojen/toimialojen kanssa yhteisesti sovituilla alueilla	Hyvä	Valtioneuvoston kanslian hallintoyksikössä tehtiin sisäisesti toimintatapojen ja prosessien kehittämistä Kanslian kehittämistoiminto tuki tässä työssä kanslian osastoja ja yksiköitä tarvelähtöisesti. Pääpaino kehittämisessä oli prosessien määrittelyssä ja selkeyttämisessä. Valittujen toimialojen osalta toiminnan kehittämisen tuki saatiin kertomusvuonna toteutettua sovitusti.
70.	Laatutyö toiminnan kehittämisen tukena	Tyydyttävä	Tavoite on osin toteutunut. Laatutyön osalta on luotu nopean itsearvioinnin malli ja pilotoitu sitä käännös- ja kielitoimialan ja sen kolmen kumppaniosaston kanssa. Mallia on kehitetty pilotissa saatujen kokemusten perusteella edelleen. Kanslian laadunkehittämistyötä ja itsearviointeja jatketaan muissa kanslian osastoissa ja yksiköissä vuosien 2017–2018 aikana.
71.	Organisoitu ja tehokas ICT-toimittajienhallinta	Hyvä	Tavoitteena oli sopia yhteistyömenettelyt ja kuvata ne kaikkien valtioneuvoston merkittävimpien ICT-toimittajien (mm. Valtori, Tieto, CGI, Fujitsu) kanssa aikaansaaden entistä parempi toimittajahallinta. Tavoite on saavutettu siten, että ohjaustason yhteistyöryhmät on sovittu toimittajien kanssa ja ne ovat kokoontuneet noin neljännesvuosittain vuoden alkupuolen jälkeen. Lisäksi toimittajien kanssa on muodostettu myös järjestelmä- ja palvelutason ryhmät.
72.	KIEKU -järjestelmän käyttöönotto VNK:ssa.	Hyvä	Valtioneuvoston kansliassa KIEKU-järjestelmän käyttöönotto toteutettiin aikataulun mukaisesti 1.10.2016 ja samalla vanhojen järjestelmien käytöstä luovuttiin.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
73.	Oikeudellisten asioiden käsittelyn yhtenäistäminen VNK:ssa	Hyvä	Oikeudellisten asioiden käsittelyn yhtenäistämiseksi VNK:ssa, juristiresurssien kohdentamisen tueksi ja tiedonkulun vahvistamiseksi perustettiin koordinaatioverkosto. Osaamisen kehittymistä oikeudellisissa asioissa tuettiin kohdennetuin toimin (koulutus, tilaisuudet yms). Työjärjestystä täsmennettiin juridisen valmistelun osalta. Käytännön työnjako istuntoyksikön ja talousyksikön kesken on osin vielä jäsentymättä.
74.	Tulosseurannan ja johdon raportoinnin kehittäminen	Hyvä	Tulosseurannan vahvistamiseksi otettiin käyttöön kevät- ja syyskatsaukset, joiden pohjalta voidaan tarkistaa tulostavoitteiden täyttymistä ja tehdä uudelleen kohdennuksia sisäiseen budjettiin. Riskianalyysia vahvistettiin sisällyttämällä analyysia tulossuunnitteluprosessiin ja kehittämällä riskejä koskevaa raportointia. Valtiovarainministeriö tuottaa kevätkaudella 2017 ohjeistuksen sisäisen valvonnan ja riskianalyysin järjestämistä virastoissa, jonka pohjalta sisäistä valvontaa ja riskianalyysia on määrä edelleen kehittää valtioneuvoston kansliassa.
75.	Henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen	Hyvä	Henkilöstöhallinnon prosessien kehittämiseksi otettiin käyttöön perehdyttämisohjelma. Rekrytointiprosessia kehitettiin osastojen / yksiköiden tarpeita paremmin vastaavaksi ja henkilöstöyksikön roolia rekrytointiprosessin omistajana selkiytettiin. Valtioneuvoston yhtenäinen tulo-, muutos- ja lähtöprosessi otettiin käyttöön 5 ministeriössä.
76.	Päivitetään valtioneuvoston kanslian toiminnallisen tasa-arvon suunnitelma sekä henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.	Kesken	Toiminnallisen tasa-arvotyön tavoitteet päätettiin kirjattavan tulossuunnitelmaan ja raportoitavan toimintakertomuksessa. Lisäksi päätettiin, että henkilöstöpoliittinen tasa-arvotyö sisällytetään henkilöstösuunnitelmaan ja raportoidaan osana toimintakertomusta/henkilöstötilinpäätöstä keväällä 2017. Työn tueksi tullaan nimittämään toiminnallinen tasa-arvotyöryhmä.
77.	VNK:n sisäisen viestinnän toimintamallien uudistaminen ja viestintäkulttuurin kehittäminen	Hyvä	VNK:n työyhteisöviestinnän suunnitelma vuosille 2016–2017 valmistui kertomusvuonna. Työyhteisöviestinnän suunnitelmassa määriteltiin kanslian työyhteisöviestinnän yhteiset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Tavoitteita ovat: - Kanslia on yhtenäinen työyhteisö - Koko henkilöstöllä on yhtenäinen ulkoinen ja sisäinen tilannekuva - Viestintä on osa kaikkea toimintaa Suunnitelma jalkautetaan osastoille ja yksiköihin v. 2017.
78.	Käännös- ja kielitoimialan oman käännöstyön osuuden lisääminen ja tarkastustyön rajaaminen tarkoituksenmukaiseksi	Erinomainen	Käännösten tarkastustyötä on rajattu tarkoituksenmukaisemmaksi kertomusvuonna määrittelemällä tarkastamiselle tasot ja käytännöt. Tarkastuksen tasoja aletaan soveltaa ulkoistettujen käännösten osalta, kun uudet puitejärjestelyt otetaan käyttöön 2017. Säädöskääntämisessä otettiin käyttöön viikkotarkastaja-järjestelmä ja ruotsin ajankohtaiskääntämisen ryhmässä kiertävä tarkastusjärjestelmä.

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
			Ruotsin kielen kääntämisessä on pyritty tasaamaan yksiköiden välisiä käännöstyömääriä toimialan sisällä. Ryhmäjaot ylittävä työparijärjestelmä ajankohtais- ja säädöskääntämisen ryhmien välillä otettiin käyttöön 1/2016 ja todettiin toimivaksi 5/2016. Erilaisia kontakteja ja yhteistyötä komission kääntämisen pääosaston ja muiden EU:n toimielinten kanssa (suomen ja ruotsin osastot, kysynnän hallinta -yksikkö, språkchefsmöte, digital transformation project) on kehitetty. Venäjätiimillä on jo vakiintunut yhteistyö Moskovan ja Pietarin edustustojen kanssa. Kaikki kääntäjät käyttävä samaa käännösmuisti- ja termipankkiohjelmaa. On järjestetty koulutusta, klinikoita ja vierihoitoa.
79.	Englannin säädöskäännösten standardoidumpi laatu sekä säädöskääntämistä koskevien käytäntöjen ja prosessin selkeyttäminen (sisäiset ja ulkoiset kääntäjät sekä säädösvalmistelijat)	Hyvä	Englannin säädöskääntämistä koskeva valtioneuvostotason opas julkaistaan 2/2017.
80.	Terminologisen työn sisällön ja vastuiden määrittely (millaista terminologista työtä tehdään, kääntäjien ja terminologien välinen työnjako)	Hyvä	Terminologisen työn linjaukset valmistuivat ja ne esiteltiin toimialalle.
81.	Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen kanslian toiminnassa	Hyvä	Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi kanslian toiminnassa suunniteltiin eri osastoissa ja yksiköissä toteutettujen esitysten viemistä yhteiseen tietopankkiin, josta ne ovat kaikkien nähtävillä ja hyödynnettävissä. Kanslian yhteinen diapankki toteutettiin syksyllä 2016. Diapankkiin on viety esityksiä mm. digitaalisesta valtioneuvostosta sekä työyhteisöviestinnästä, mutta koko kanslian tasolla käyttö ei ole ollut aktiivista.
82.	Valtioneuvoston kanslian sähköinen joulukortti	Hyvä	Valtioneuvoston kanslian joulukortti toteutettiin sähköisesti joulukuussa 2016.
83.	Palvelutoiminnan kehittäminen	Hyvä	Valtioneuvoston kansliassa käynnistettiin valmennus kanslian palvelutoiminnan laadun parantamiseksi vuonna 2015 valtioneuvostossa toteutetun palvelutyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella. Kertomusvuonna määriteltiin palvelutoiminnan kehittämisen tavoitteet sekä toteutettiin valmennuksen I aalto, johon osallistui noin puolet valtioneuvoston hallintoyksikön henkilöstöstä painottuen niihin yksiköihin, joilla on suoraa tai kumppanin kautta tapahtuvaa palvelutoimintaa muihin ministeriöihin. Valmennus sai erinomaista osallistujapalautetta. Palvelutoiminnan kehittämisen jatkotoimista on laadittu suunnitelma ja valmennus laajennetaan koskemaan koko valtioneuvoston hallintoyksikön henkilöstöä vuonna 2017.

Valtioneuvoston kanslian osaamisen kehittämisen ja työhyvinvoinnin tavoitteet

Tavoite nro	Tavoite	Arvosana	Arvio tavoitteen toteutumisesta
84.	Osaaminen kehittyy työssä oppimisen kautta	Hyvä	Työssä oppimisen mahdollisuuksia käsiteltiin Esimiesfoorumilla. Yksiköiden käyttöön tarjottiin materiaalia työssä oppimisen kehittämiseksi. Kehityskeskusteluohjeistus päivitettiin.
85.	Töiden organisointi paranee ja työntekijöiden tavoitteet selkiytyvät	Hyvä	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida yleisellä tasolla. Yksiköt arvioivat omaa toimintaansa ja kehittämistoimia yksikkökohtaisesti. Työpaikkaselvitykset ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Kanslian kehittämistoiminto on tukenut kanslian osastoja ja yksiköitä oman toiminnan kehittämisessä tarvelähtöisesti ja saanut toteutettua ne kertomusvuonna sovitusti.
86.	Palkkausperusteet ymmärretään paremmin	Tyydyttävä	Kehityskeskusteluohjetta, joka sisältää suorituksen arvioinnin ja menettelyt, on esitelty esimiesfoorumissa ja yksikkökokouksissa yksikön omasta pyynnöstä. Palkkausjärjestelmän periaatteiden tunnettavuuden edistämistä jatketaan vuonna 2017.
87.	Tuetaan työyhteisöjen säännöllisten kokoontumisten toteutumista	Hyvä	Tuotettu tukimateriaali on Mahtissa kaikkien käytettävissä ja käsitelty esimiesfoorumilla.

4. Vaikuttavuus

4.1 Toiminnan vaikuttavuus

Vaikuttavuustavoite 1. Pääministerin toiminnan tukeminen valtioneuvoston johtamisessa: Hallituspolitiikan keskeiset tavoitteet toteutuvat ja hallitus pystyy päättämään tarvittavista politiikkatoimista hyvän tiedon pohjalta ja oikea-aikaisesti kaikissa tilanteissa.

Hallituksen strategista työskentelyä tukevien menettelyjen ja työkalujen kehittämistä jatkettiin panostaen erityisesti suunnittelu- ja kehittämistyöhön. Hallituksen strategiaprosessi selkeytti hallituksen keskeisten tavoitteiden ja toimenpidekokonaisuuksien tunnistamista. Strategisen hallitusohjelman toimeenpanon tueksi julkistettiin hallituksen toinen, tarkistettu toimintasuunnitelma, jossa täsmennettiin keinoja hallitusohjelman keskeisten tavoitteiden saavuttamiselle. Valtioneuvoston kanslia tukee hallitusohjelman painopisteiden ministerityöryhmien ja kärkihankkeiden keskinäistä koordinointia.

Pääministeriä EU-asioiden johtamisessa tukevan EU-ministerivaliokunnan toimintaa kehitettiin ennakoivammaksi ja ministereitä paremmin palvelevaksi muun muassa säännönmukaisella ennakkovaikuttamislinjauksien käsittelyllä sekä panostamisella tiivistelmien ja muistioiden luettavuuteen ja laatuun.

Kertomusvuonna perustettiin lainsäädännön arviointineuvosto, mutta sen yleistä vaikuttavuutta on ennenaikaista arvioida. Lausuntoja annettiin ensimmäisenä toimintavuotena verrattain vähän, mutta niillä arvioidaan olleen vaikutusta lopullisiin esityksiin. Selvitys- ja tutkimustoiminnan vaikuttavuuden arvioidaan vahvistuneen viestintään, vuorovaikutustilaisuuksiin ja osaamisen kehittämiseen kohdistettujen panostusten johdosta.

Yhteinen ennakointi strategisena voimavarana -projekti vahvisti ministeriöiden ylimmän johdon ennakointikyvykkyyttä. Kestävän kehityksen kansallisen koordinaatiotehtävän siirtäminen VNK:lle puolestaan vahvisti koordinaatio-otetta ja politiikkajohdonmukaisuutta ja tätä kautta vaikuttavuutta. Team Finland -hankkeen kansainvälistymispalvelu paransi osaltaan elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä.

Valtioneuvoston omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä (13.5.2016) linjattiin, että yhtiöomaisuustase on saatava nykyistä paremmin palvelemaan kasvua ja työllisyyttä. Tavoitteen saavuttamiseksi perustettiin budjettitalouden ulkopuolella toimiva Valtion kehitysyhtiö Vake Oy.

Vaikuttavuustavoite 2. Suomen tavoitteita Euroopan unionissa edistetään ennakoivasti, aktiivisesti ja tuloksellisesti

EU-ministerivaliokunta on linjannut EU-politiikan avaintavoitteet. EU-politiikan tuloksellisuus on viime kädessä kiinni niin ulkoisen ja sisäisen toimintaympäristön kehityksestä kuin toimielinten ja 28 jäsenvaltion toimien kokonaisuudesta. Suomen tavoitteiden edistämistä Euroopan unionissa vahvistettiin EU-vaikuttamisstrategiaprosessilla sekä koordinoimalla vaikuttamista komission tulevaan työohjelmaan. Eurooppa-neuvostoja sekä päämieskokouksia valmisteltiin etupainotteisesti ja niiden seurannasta huolehdittiin EU-ministerivaliokunnassa. Mediasuhteiden hoitamisella ja viestinnällä tuettiin Suomen EU-vaikuttamista.

Vaikuttavuustavoite 3. Valtion yritysvarallisuutta hoidetaan tuloksellisesti ja ammattitaitoisesti

Helsingin pörssin yleisindeksi kasvoi nopeasti v. 2016, ja myös valtio-omisteisten yritysten pörssiarvo nousi voimakkaasti. Holdingyhtiö Solidiumin osakeomistusten tuotto oli 18 prosenttia v. 2016. Solidiumille hyväksyttiin kertomusvuonna uusi toimiohje ja Solidiumille valittiin uusi hallitus. Myös valtion suoraan omistaman pörssisalkun markkina-arvo kasvoi nopeasti.

Hallituksen omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen (13.5.2016) linjausten mukaisesti pääomia pyrittiin ottamaan tehokkaampaan käyttöön muun muassa Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustamisella. Kehitysyhtiön tehtävänä on saada valtion yhtiöihin sijoittama pääoma kiertämään nykyistä aktiivisemmin. Kehitysyhtiö voi tehdä sijoituksia sellaiseen yritystoimintaan, joka katsotaan elinkeinorakenteen uudistamisen ja muun yhteiskunnan kokonaiskehityksen kannalta tärkeäksi. Lisäksi kehitysyhtiön tehtävänä on tarjota valtion omistamille yhtiöille luonnollinen kehityspolku yhtiöiden uusiutumiseksi ja omistusrakenteen kehittämiseksi.

Periaatepäätöksen mukaisesti valtioneuvoston kanslian yhteyteen perustettiin parlamentaarinen neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävänä on käsitellä neuvoa-antavasti valtion yhtiöomistuksen toimintapolitiikkaa, omistajaohjauksen toimintaperiaatteita ja eduskuntavaltuuksien rajoja yleisellä tasolla koskevia kysymyksiä. Yhtiökohtaiset asiat eivät kuulu neuvottelukunnan vastuulle.

Hallitus antoi eduskunnalle esityksen laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain muuttamisesta. Esitykseen sisältyi periaatepäätöksen mukaisesti uusi omistusraja strategisen intressin turvaamiseen. Vuoden 2017 alusta voimaan tulleeseen lakiin otettiin strategisen intressin toteuttamiseksi 33,4 %:n alaraja täyden omistuksen ja enemmistöomistuksen lisäksi.

Lisäksi tarvittavat yhtiösiirrot ministeriöiden välillä toteutettiin sekä palkitsemis- ja yritysvastuulinjaukset sisällytettiin ministeriöiden että yhtiöiden toimintaan.

Vaikuttavuustavoite 4. Suomen taloudellisia ulkosuhteita, suomalaisten yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja sekä Suomen maakuvaa koskevat julkisrahoitteiset toiminnot on organisoitu tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Team Finland -verkosto jatkoi toimintaansa Suomen ja suomalaisten yritysten maailmalla menestymisen edistämisessä. Verkosto kokoaa yhteen yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja Suomen maakuvaa edistävät valtiorahoitteiset toimijat ja niiden tarjoamat palvelut. Kertomusvuonna luotiin edellytyksen aiempaa tehokkaammalle ja tuloksellisemmalle verkostomaiselle toimintamallille. Team Finland -verkoston toiminnallisuus vahvistui, kun Finnvera, Finpro, Tekes ja Suomen Teollisuussijoitus muuttivat samaan kiinteistöön Helsingin Ruoholahteen.

Vaikuttavuustavoite 5. Valtioneuvoston päätöksenteon tukeminen tutkimus- ja selvitystiedolla.

Valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksen tavoitteena on ollut yhteiskuntapolitiikan valmistelun, päätöksenteon ja toimeenpanon tietopohjan vahvistaminen. Tutkimusrahoitusuudistuksella on vahvistettu valtioneuvoston mahdollisuutta kohdentaa tutkimusta palvelemaan päätöksentekoa valitsemilleen painopistealueille.

Kertomusvuonna valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta ja sen tuottamat sisällöt saatettiin laajasti valtioneuvoston eri toimijoiden tietoisuuteen ja niitä hyödynnettiin tehokkaasti muun muassa kärkihankkeiden toteuttamisessa. Eduskunnan valiokuntakuulemisissa VN TEAS -hankkeissa tuotettua tietoa välitettiin laajasti kansanedustajille.

Vaikuttavuustavoite 6. Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutoimintojen käyttöönoton vakiinnuttaminen ja niiden yhtenäisyyden lisääminen

Hallinto- ja palvelutoimintoja keskittämällä valtioneuvoston sisällä parannettiin toimintavarmuutta ja lisättiin palvelujen tasalaatuisuutta.

Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutoiminnot saatiin ensimmäisen täysimittaisen toimintavuoden aikana pääosin vakiinnutettua. Valtioneuvoston toimintakulttuurin yhtenäistäminen on pitkäaikainen tehtävä, joka syntyy erilaisten toimintatapojen kehittämisen ja muutoksen kautta.

Vaikuttavuuden muutosta on osin vielä liian aikaista arvioida, mutta valtioneuvoston yhteisille hallinto- ja palvelutoiminnoille on laadittu tavoitteiden toteumista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä mittaava seurantamittaristo, jolla toiminnan vaikuttavuutta ryhdytään seuraamaan ja arvioimaan säännöllisesti.

4.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Puoluetoiminnan tukeminen

Puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti voidaan eduskunnassa edustettuina oleville puolueille myöntää avustusta sen säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen valtion talousarvion rajoissa. Avustus jaetaan puolueiden viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa saamien edustajanpaikkojen lukumäärän suhteessa.

Vuoden 2016 talousarviossa momentille 23.20.50. (Puoluetoiminnan tukeminen) myönnettiin kokonaisuudessaan 29 635 000 euroa, josta Ahvenanmaan maakunnan lakisääteinen osuus oli 148 000 euroa.

Vuodesta 2016 alkaen momentilla on yhdistetty puolueiden poliittisen toiminnan tukeminen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukeminen, joihin on määrärahasta tarkoitettu 29 486 825 euroa. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Aiemmin vastaava osuus oli 10 prosenttia puolueiden poliittisen toiminnan tukemisen määrärahasta. Määrärahasta saa käyttää 148 175 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Vuoden 2016 alusta alkaen puoluetuen käytön valvonta on siirtynyt oikeusministeriöltä valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluelain 9 e §:n muutoksen mukaisesti.

Puoluetoiminnan tukeminen 1.1.–31.12.2016

Puolue	Edustajien määrä	Poliittisen toiminnan tukemiseen (€)
Suomen Keskusta r.p.	49	7 260 575
Perussuomalaiset	38	5 630 650
Kansallinen Kokoomus r.p.	37	5 482 475
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue-Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	34	5 037 950
Vihreä Liitto r.p.	15	2 222 625
Vasemmistoliitto r.p.	12	1 778 100
Svenska Folkpartiet i Finland r.p.	9	1 333 575
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) – Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	5	740 875
Yhteensä	199	29 486 825
Ahvenanmaa	1	148 175

Suomi 100

Vuoden 2016 talousarvion mukaan momentin Suomi 100 23.90.26 määrärahaa voidaan käyttää Suomi 100 -juhlavuoden eri toimijoiden toteuttamasta ohjelmasta aiheutuvien menojen maksamiseen harkinnanvaraisena valtionavustuksena.

Valtionavustuksia on vuonna 2016 myönnetty Suomi 100 –ohjelmaan liitetyille hankkeille sekä alueverkostolle, joka koostuu maakuntaliitoista ja kuudesta suurimmasta kaupungista. Alueverkoston saama valtionapu on tarkoitettu osittain edelleen kanavoitavaksi ohjelmahankkeille.

Tukemalla ohjelmahankkeita eri osa-alueista, on varmistettu Suomen satavuotisjuhlavuoden ohjelman sisällöllisten tavoitteiden toteutuminen. Aluetuen myöntäminen maakuntaliitoille on varmistanut paikkakunnallisesti merkittävien hankkeiden toteutumisen ja juhlavuoden valmistelun valtakunnallisen kattavuuden.

Vuonna 2016 on myönnetty 88 valtionapupäätöstä, joista aiheutuu vuosien 2016–2018 aikana määrärahamenoja yhteensä 5,9 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on mukana myös vuonna 2015 myönnetyt valtionapupäätökset.

Valtiontukipäätös €	Päätökset, euroa	Päätökset, kpl	2015 tot, €	2016 tot, €	2017 ennuste €	2018 ennuste €
0 - 50 000	1 323 000	42	-	423 250	792 250	107 500
50 000 - 150 000	3 714 500	43	40 000	955 000	2 633 500	86 000
150 000 - 295 000	1 338 500	6	121 000	544 800	630 700	42 000
Yhteensä	6 376 000	91	161 000	1 923 050	4 056 450	235 500

5. Toiminnallinen tehokkuus

5.1 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Luvussa on kuvattu valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä. Kustannukset sisältävät kaikki kanslian toiminnan momentit. Kustannusten jako on toteutettu jakamalla ensin aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset suoraan kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille tukipalveluita lukuun ottamatta. Tukipalvelujen kustannukset on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen sekä eri kustannuslajeille määriteltyjen jakoperiaatteiden mukaisesti koko valtioneuvostolle sekä suoraan kanslian omalle toiminnalle. Myös vuosien 2014 ja 2015 kustannusten jako on toteutettu samoin kustannustenjakoperiaattein siltä osin kuin vuotta 2016 vastaava tieto on ollut käytettävissä. Kanslialle kuuluva osuus koko valtioneuvoston yhteisistä palveluista sekä omista tukipalveluista on kohdistettu kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille Tahtin toteutuneiden htv-tietojen mukaisesti. Työajankohdennus on otettu lokakuussa 2016 käyttöön Kiekun käyttöönoton yhteydessä, minkä vuoksi se ei ole ollut hyödynnettävissä kustannuslaskentaa toteutettaessa.

Valtioneuvoston kanslian kustannukset 2014 - 2016

(1000 €)	2014		2015		2016	
	htv	euroa	htv	euroa	htv	euroa
VN poliittinen johtaminen	112,1	14 036	82,5	13 262	76,4	12 525
VNK toiminta	171,5	23 524	150,5	25 487	149,8	32 892
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	53,8	6 512	43,3	6 305	35,4	5 064
VN organisointi ja hallituksen toiminta	41,5	5 404	43,1	6 519	46,8	7 318
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	33,4	4 934	26,4	4 846	24,2	6 707
VN selvitys- ja tutkimustoiminta	5,9	709	6,7	1 682	9,3	6 551
VN viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	31,2	4 472	23,1	3 525	19,9	2 983
Suomi 100 juhlavuoden valmistelu	5,8	937	7,9	1 919	14,2	3 454
Ministeriön muut eritystehtävät	0,0	555	0,0	691	0,0	814
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	29,9	4 995	303,2	86 091	348,5	93 340
VNK kustannukset ja htv yhteensä *)	313,5	42 555	536,2	124 840	574,7	138 756
*) Sisältää laskennallisia korkoja		16,8		12,5		4,1

Toiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat merkittävästi vuodesta 2014 valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen jälkeen. Toiminta käynnistyi 1.3.2015, joten vuodet 2014 - 2016 eivät ole täysin vertailukelpoiset.

VN selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoitusinstrumentti otettiin täydessä laajuudessa käyttöön vuonna 2016, mikä näkyi henkilötyövuosien ja kustannusten kasvuna. Lisäksi VN selvitys- ja tutkimustoiminnan kustannuksia nostivat edellisinä vuosina aloitettujen selvitys- ja tutkimushankkeiden valmistuminen ja kustannusten realisoituminen vasta vuonna 2016.

Suomi 100 juhlavuoden keskeisen ohjelmasisällön rakentaminen ja Suomi 100 tietoisuuden lisäämiseen liittyvä viestintä kasvattivat juhlavuoden valmistelun kustannuksia.

Hallitusten kärki- ja kivijalkahankkeisiin liittyvien toimenpiteiden (kokeilukulttuurin käyttöönotto, lainsäädännön arviointi ja arviointineuvosto, kestävän kehityksen ohjelma, hallituksen tulevaisuusselonteko, arktisen strategian päivitys) toimeenpanon valmistelu sekä toimeenpano kasvattivat VN organisoinnin sekä hallituksen toiminnan kustannuksia.

Valtionyhtiöiden omistajapolitiikan kustannusten kasvu selittyy transaktioiden lukumäärän kasvulla.

EU -asioiden valmistelun henkilötyövuosien lasku johtui sekä henkilöiden siirrosta valtioneuvoston hallintoyksikköön vuonna 2015 sekä muusta poistumasta vuosina 2015 - 2016. VN viestinnästä siirtyi henkilöitä valtioneuvoston hallintoyksikköön vuonna 2015 ja vuonna 2016 hoitamaan Team Finland viestintää. Henkilötyövuosien väheneminen näkyi tukipalveluista vyörytettyjen henkilötyövuosien sekä kustannusten määrän laskuna.

Tukipalvelut ja niiden osuus kokonaiskustannuksista

(1000 €)	2014		2015		2016	
	Euroa	%	Euroa	%	Euroa	%
VN poliittinen johtaminen	8 029	57 %	7 189	54 %	6 536	52 %
VNK toiminta	12 289	52 %	13 118	56 %	12 809	54 %
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	3 856	59 %	3 776	60 %	3 031	60 %
VN organisointi ja hallituksen toiminta	2 970	55 %	3 825	59 %	4 003	55 %
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	2 391	48 %	2 300	47 %	2 066	31 %
VN selvitys- ja tutkimustoiminta	421	59 %	517	31 %	794	12 %
VN viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	2 236	50 %	2 009	57 %	1 700	57 %
Suomi 100 juhlavuoden valmistelu	415	44 %	690	36 %	1 215	35 %
Ministeriön muut erityistehtävät	0	0 %	0	0 %	0	0 %
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	4 995	100 %	86 091	100 %	93 340	100 %
VNK kustannukset	25 313	59 %	106 399	85 %	112 685	81 %

Tukipalvelujen osuus kanslian kokonaiskustannuksista laski vuoteen 2015 verrattuna. Kanslian omaan toimintaan kohdistuvien tukipalvelujen kustannukset jäivät myös vuotta 2015 alhaisemmiksi. Kokonaisuutena myös VN yhteisen palvelutoiminnan kustannusten kasvu jäi maltillisemmaksi kuin pidemmän toimikauden aiheuttama henkilötyövuosien kasvu. Erityisesti toimitilojen tilankäytön tehostaminen toi kustannussäästöjä. Myös ICT kustannukset jäivät selvästi suunniteltua alhaisemmiksi ja niiden kustannusten kasvu vuoteen 2015 verrattuna johtuu pääosin ICT -hankkeiden sekä valtioneuvoston hallintayksikön toimintakuukausien määrän kasvulla. Uusien rekrytointien painottuminen syksyyn sekä henkilöstösuunnittelu vaikuttivat henkilöstökustannusten maltillisempaan kasvuun.

Kanslian toimintamenojen jakautuminen VNK ja muun valtioneuvoston menoihin

(1000 €)	2015 *)			2016		
	VNK	Muu VN	Yhteensä	VNK	Muu VN	Yhteensä
VN johtaminen ja politiikkavalmistelu	1 456		1 456	1 463		1 463
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	14 913	66 438	81 351	14 634	73 110	87 744
Toimitilavuokrat	5 495	30 516	36 011	5 555	31 416	36 971
Muu kiinteistöhallinto ja turvallisuus	1 511	10 962	12 473	2 857	10 708	13 565
ICT -menot	3 655	21 183	24 838	3 551	26 765	30 316
Muut tukipalvelut	4 252	3 776	8 028	2 671	4 220	6 892
Henkilöstömenot	13 024	15 875	28 899	11 617	18 418	30 035
Toimintamenot brutto	29 393	82 313	111 706	27 714	91 528	119 242
Tuotot	-1 930		-1 930	-2 096		-2 096
Toimintamenot netto	27 463	82 313	109 776	25 619	91 528	117 147

*) Valtioneuvoston hallintoyksikön osalta 10 kk

5.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian peruspalvelut ministereille ja ministeriöille ovat maksuttomia. Valtioneuvoston kanslialla ei ole maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita. Valtioneuvoston kanslian asetus valtioneuvoston kanslian suoritteiden maksullisuudesta 5/2014 määrittelee ne suoritteet, jotka hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Näitä ovat esimerkiksi pöytäkirjaotteet, todistukset ja muut jäljennökset sekä niiden oikeaksi todistaminen ja asiantuntija-, koulutus- sekä tietopalvelut. Maksullisen toiminnan muita tuottoja ovat pääasiassa vuokra- ja käyttökorvaukset. Maksullisesta toiminnasta ei ole laadittu kustannusvastaavuuslaskelmaa toiminnan vähäisyyden vuoksi.

5.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian saama ja kertomusvuodelle 2016 jaksotettu yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitus 29 190 euroa on liittynyt ministeriöiden ennakointiosaamisen vahvistamiseen. Ministeriöiden yhteisen hankkeen tavoitteena on luoda yhteinen näkemys tulevaisuuden toimintaympäristöön vaikuttavista muutostekijöistä. Yhteisrahoitteisesta toiminnasta ei ole laadittu kustannusvastaavuuslaskelmaa toiminnan vähäisyyden vuoksi.

6. Tuotokset ja laadunhallinta

6.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Hallituksen kokoukset

Taulukkoon on koottu hallituksen päätöksentekoa ja muuta toimintaa tukevat istunnot ja neuvottelut. Lakisääteisistä ministerivaliokunnista valtioneuvoston kanslia järjestää ja koordinoi EU-ministerivaliokunnan kokoukset.

Valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset on jaoteltu taulukkoon asiatyypeittäin. Taulukon luvut ”lakien vahvistus” ja ”asetukset” kertovat esiteltyjen asioiden lukumäärän, eivät vuoden aikana annettujen lakien ja asetusten todellista määrää, joka on suurempi. Tasavallan presidentin esittelyyn päätettäväksi tulevat asiat on pääsääntöisesti käsitelty ensin valtioneuvoston yleisistunnossa ja tasavallan presidentti tekee päätökset yleisistunnon ratkaisuehdotuksesta. On joitakin asioita, jotka tasavallan presidentti ratkaisee ilman yleisistunnon ennakkokäsittelyä. Tällaisia ovat esimerkiksi armahdusasiat ja eräät Ahvenanmaan itsehallintoa koskevat asiat.

Taulukossa valtioneuvoston yleisistuntojen päätöksissä hallituksen esitysten määrä on laskettu kalenterivuoden mukaan. Eduskunnassa hallituksen esitykset tilastoidaan valtiopäivittäin. Tavallisimmin valtiopäivät avataan helmikuun alussa ja ne jatkuvat siihen saakka, kunnes seuraavat valtiopäivät kokoontuvat.

Hallitusten kokousten ja niissä käsiteltyjen asioiden määrät ovat pysyneet vuodesta toiseen verrattain samansuuruisina. Pääministeri Sipilän hallitus aloitti vuonna 2015 käytännön järjestää erityisiä strategiaistuntoja ja istunnot ovat jatkuneet myös kertomusvuonna 2016. Samalla hallituksen neuvottelujen määrä väheni ja iltakoulut jäivät pois.

	2014	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Hallituksen kokoukset				
Yleisistunto (lkm)	60	58	60	3 %
Tasavallan presidentin esittelyt (lkm)	31	23	26	13 %
EU-ministerivaliokunta (lkm)	31	37	29	-22 %
Hallituksen neuvottelut ja iltakoulu (lkm)	25	24	14	-42 %
Hallituksen strategiaistunnot (lkm)		10	18	80 %

Valtioneuvoston yleisistunnon päätökset				
Henkilöstöasiat	215	220	201	-9 %
Valtioneuvoston asetus	308	357	304	-15 %
Hallintopäätökset	19	24	17	-29 %
Periaatepäätökset/suunnitelmat	41	20	23	15 %
Sivuelinorganisaatiot	74	95	88	-7 %
Taloudellinen ohjaus	45	53	42	-21 %
Lupa-asiat	28	27	21	-22 %
Selonteko/tiedonannot EK:lle	10	4	7	75 %
Eduskunnan kirjelmät	29	16	12	-25 %
TP/hallitus	40	30	34	13 %
Valtioneuvoston kirjelmä	50	24	77	221 %
Kv.- ja EU-asioita	45	46	49	7 %
Hallituksen esitys	353	169	269	59 %
Muut	6	15	5	-67 %
Yhteensä	1 263	1 100	1149	4 %

Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset				
Lakien vahvistus	245	244	257	5 %
Asetukset	2	8	5	-38 %
Henkilöstöasiat	98	117	119	2 %
Kansainväliset asiat	58	47	60	28 %
Ahvenanmaan asiat	19	17	19	12 %
Valtioneuvostoa koskevat	4	2	3	50 %
Armonanomukset	10	14	13	-7 %
Julkiset arvonannon osoitukset	6	7	6	-14 %
Muut	8	5	5	0 %
Yhteensä	450	461	487	6 %

Viestintä

Tiedotteiden määrä laski hieman vuonna 2016 verrattuna aikaisempaan vuoteen, koska muun muassa osa viestinnästä siirtyi sosiaaliseen mediaan. Vuonna 2015 hallitusneuvotteluihin liittyviä tiedotustilaisuuksia ja puheenjohtajien ovensuuhaastatteluja oli yhteensä yli 50, mikä näkyi huomattavasti korkeampina lukuina tiedotustilaisuuksien ja verkkolähetysten määrässä. Pääministerin ulkomailla pitämät tiedotustilaisuudet ja ovensuuhaastattelut on tilastoitu tiedotustilaisuuksien määrään vuodesta 2015 alkaen.

Itsenäisyyden juhlavuoden verkkosivuston suomifinland100.fi käyntien eli istuntojen kokonaismäärä vuonna 2016 oli 614 936. Tämä tarkoittaa kiinnostuksen yli kymmenkertaistumista edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2016 verkkosivun käyttö vilkastui loppuvuodesta Suomen itsenäisyyden juhlavuoden lähestyessä. Käyttäjiä oli paljon muun muassa joulukuussa itsenäisyyspäivän tienoilla, ja kovin käyttäjäpiikki koettiin uuden vuoden alla kun verkkosivuilta haettiin tietoa uudenvuoden aaton Suomi 100 -avajaistapahtumasta. Verkkosivuston käyttäjistä ensi kertaa sivustolla kävijöitä oli lähes 70 %, ja valtaosa (87 %) käynneistä tehtiin Suomesta käsin.

(lkm)	2014	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Tiedotteet (kpl)	1 041	1 264	1 153	-9 %
Tiedotustilaisuudet (kpl)	37	135	71	-47 %
Verkkolähetykset ja niiden tallenteet (kpl)	79	122	66	-46 %
Verkkosivujen käyntimäärät vn.fi	1 119 086	1 322 468[4]	1 075 484	-19 %
Verkkosivujen käyntimäärät vnk.fi	295 740	247 814	274 622	11 %
Verkkosivujen käyntimäärät suomifinland100.fi		50 455	614 936	1119 %
Valtioneuvoston mediapalveluun rekisteröityneiden käyttäjien määrä		620	768	24 %
VN Twitter-tilien seuraajien määrä		41 600	52 700	27 %
Flickrissä välitetyt viestintäosaston ottamat kuvat (kpl)		1 016	1 295	27 %

Arvonimet

Valtioneuvoston kanslia valmistelee kaksi kertaa vuodessa tasavallan presidentin päätettäväksi arvonimiesityksiä. Esitykset käsitellään ensin tasavallan presidentin nimittämässä ja pääministerin johtamassa arvonimilautakunnassa. Käsittelyssä sovelletaan tasavallan presidentin asetusta arvonimistä (381/2000). Arvonimipäätöksistä suoritetaan veroa 1.1.2002 voimaan tulleen arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) annetun lain mukaisesti. Esitykset voi tehdä myös sähköisellä lomakkeella.

Vuonna 2016 oli vain yksi käsittely. Toinen käsittely siirrettiin Suomi 100-juhlavuoden vuoksi vuodelle 2017, jolloin on kolme käsittelyä.

	2014	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Saapuneet esitykset (lkm)	206	187	86	-54 %
Myönnetyt arvonimet (lkm)	134	142	66	-54 %
Verokertymä (euroa)	783 840	953 260	569 470	-40 %

[4] Vuoden 2015 tilinpäätöksessä ollut virheellinen vn.fi-verkkosivujen käyntimäärä on korjattu

Matkapäivät

Kotimaan matkapäivissä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Euroopan matkoissa on tapahtunut pientä kasvua. Euroopan ulkopuolelle suuntautuvien matkojen määrä on laskenut ja palautunut vuoden 2014 tasolle. Muutos selittyy muun muassa sillä, että matkat Suomen ulkomaan edustustoihin palvelimien vaihtoa varten ovat 1.11.2015 henkilötyövuosien siirron myötä siirtyneet Valtorille.

(matkapäivien lkm)	2014	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Kotimaa	1249	1415	1356	-4 %
Eurooppa	907	950	1061	12 %
Euroopan ulkopuoliset maat	113	250	105	-58 %

Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet

Valtioneuvoston ministeriöistä koottiin yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät valtioneuvoston kansliaan 1.3.2015 lukien. Vuosi 2016 on ensimmäinen vuosi, kun valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät raportoidaan koko vuoden osalta. Valtioneuvoston hallintoyksikön palvelut koostuvat muun muassa virasto-, toimitila-, kuljetus-, kirjasto- ja tietotukipalveluista, käännös- ja kielipalveluista, turvallisuus-, tietotekniikka-, tietojärjestelmä-, tiedonhallinta- ja julkaisutuotantopalveluista.

Jäljempänä esitetyistä taulukoista ilmenee valtioneuvoston hallintoyksikön suoritteiden määriä. Vertailutiedossa on huomioitava, että osassa taulukoissa on vuoden 2015 osalta raportoitu 10 kuukauden määrät. Suoritteissa on eritelty valtioneuvoston omasta toiminnasta aiheutuneet suoritteet ja muille ministeriöille tuotettu palvelu.

Tiedonhallinta

Sekä rekisteröityjen asioiden että asiakirjojen määrä on jonkin verran noussut vuodesta 2015. Edellisvuoteen verrattuna on huomioitava se, että ulkoasiainministeriön ja ympäristöministeriön rekisteröidyt asiakirjat ovat mukana vuoden 2016 luvuissa, mutta vuoden 2015 luvuista ne puuttuvat. EU-asioiden ja –toimielinasiakirjojen tilastoinnissa mukaan on laskettu kaikki sellaiset EUTORI-järjestelmässä avatut asiat ja toimielinasiakirjat, joiden käsittelyyn valtioneuvoston kanslian tiedonhallintayksikkö on osallistunut. Rekisteröidyissä asioissa ja asiakirjoissa eivät ole mukana salassa pidettävät kansalliset tai kansainväliset asiat ja asiakirjat.

	2015 (10 kk)			2016		
(lkm)	VNK	Muut ministe-riöt	Yhteensä	VNK	Muut ministe-riöt	Yhteensä
Rekisteröidyt asiat	2 007	28 857	30 864	2 535	39 379	41 914
Rekisteröidyt asiakirjat	7 601	171 178	178 779	10 739	304 112	314 851
Avatut EU-asiat	550	193	743			1 237
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (kansalliset)	3 445	3 442	6 887	3 513	4 280	7 793
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (toimielin)	14 568	155	14 723			17 491

Työasemat, puhelinliittymät ja tietojärjestelmät

Tuettujen työasemien osalta on ilmoitettu käytössä olevien työasemien määrä. Vuoden 2015 osalta ei ole saatavilla vertailukelpoista tietoa. Puhelinliittymien lukumäärään sisältyy puhe- ja datamobiililiittymät. Puhelinliittymien määrä on vähennetty merkittävästi toimintaa rationalisoitaessa.

(lkm)	31.12.2015			31.12.2016			Muutos % 2015/2016
	VNK	Muut ministe-riöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeri-öt	Yhteensä	
Tuettujen päätelaitteiden lukumäärä	-	-	-	605	6 353	6 958	
Puhelinliittymien määrät	1 006	6 832	7 838	1 066	5 853	6 919	-12 %
Käytössä olevat keskeiset tietojärjestelmät			70			70	

Tilatehokkuus

Valtioneuvostossa käytössä olevien kiinteistöjen tilatehokkuuden mittarina on käytetty toimistotilojen huoneneliöitä suhteessa henkilömäärään. Keskimääräinen tilatehokkuus on parantunut vuoteen 2015 verrattuna, mutta erot eri toimipisteiden välillä ovat suuret. Valtion toimitilastrategiassa peruskorjatuille kohteille asetettu tilatehokkuustavoite on 18 m2/hlö. Valtioneuvoston tilatehokkuutta parannetaan toimitilojen peruskorjausten yhteydessä mm. siirtymällä monitilatoimistoihin sekä lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.

Toimipisteiden lukumäärässä on mukana toimistotilat ja edustustilat. Toimipisteiden lukumäärä on vähentynyt.

(lkm)	31.12.2015	31.12.2016	Muutos % 2015/2016
Kiinteistöjen tilatehokkuus (m2/hlö)	38,6	29,1	-25 %
Toimipisteiden lukumäärä	67	53	-21 %

Sisäinen viestintä

Uutisointi on jonkin verran vähentynyt valtioneuvoston kanslian intranetissä Kabinetissa ja vastaavasti kasvanut valtioneuvoston yhteisessä intranetissä Senaattorissa, koska yhteisen uutisoinnin painotus on lisääntynyt.

(lkm)	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Uutisten lukumäärä			
Kabinetti	350	306	-13 %
Senaattori	218	270	24 %
Käyntejä/ päivä			
Kabinetti	300	350	17 %

Julkaisut ja tietotuki

Ministeriön julkaisusarjoissa julkaistavien julkaisujen määrä on kasvanut. Valtioneuvoston kanslian osuus julkaisuista on 25 vuonna 2015 ja 91 vuonna 2016. Vuoden 2015 julkaisujen lukumäärässä ei ollut mukana valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan liittyviä julkaisuja, joita julkaistiin 63 kappaletta vuonna 2016. Laajojen tietotukipyyntöjen määrä on kasvanut lisääntyneen markkinoinnin myötä. Tavoitteena on ollut, että valtioneuvosto osaisi hyödyntää tiedonhakuihin liittyvää palvelua entistä laajemmin ja suoritemäärien perusteella tässä markkinoinnissa on onnistuttu. Kirjalainojen määrä on ollut laskussa, koska sähköisten kirjojen määrä on lisääntynyt. Vuoden 2017 alusta voimaan astuneiden tietoaineistojen hankintamääräyksen mukaan tavoitteena on hyödyntää lainoissa entistä enemmän kaukolainojen muista kirjastoista sen sijaan, että kasvatettaisiin omaa kokoelmaa. Tämä suuntaus näkyy jo vuonna 2016, kun kaukolainoina muista kirjastoista lainattujen kirjojen määrä on kasvanut. Kirjastopalvelut on suunnattu koko valtioneuvostolle ja siitä ei pysty erittelemään valtioneuvoston kanslian osuutta.

(lkm)	2015 (10 kk)	2016
Julkaisut	335	437
Laajat tietotukipyynnöt	16	42
Hankitut kirjat	218	260
Kirjalainat (ei sis. uusintoja)	2 126	1 542
Kaukolainat muista kirjastoista	470	596

Käännös- ja kielipalvelut

Hallituskauden toisena vuonna ruotsin säädöskäännöstarpeet vilkastuivat merkittävästi, mikä näkyy muun muassa ostopalveluiden käytössä. Ruotsin säädöskäännöksissä muutossivujen määrä on huomattava, noin 1 000 sivua/kk. Myös sekä ruotsin että englannin viestintäkäännösten määrät kasvoivat huomattavasti. Samoin kasvoivat muiden kielten käännöstarpeet. Ruotsin ja englannin käännösten jälkeen eniten tarvittiin käännöksiä suomeksi, venäjäksi, pohjoissaameksi ja arabiaksi. Venäjän tulkkaustoimeksiantojen kesto on yleensä 0,5–4 päivää, ja tulkkauspäiviä oli yhteensä 50. Alla olevissa taulukoissa käännökset on esitetty käännöstyypeittäin, jakauma valtioneuvoston kanslian, ministeriöiden ja muiden virastojen välillä sekä jakauma oman käännöstyön ja ostopalvelun välillä.

Käännökset ja tulkkaukset käännöstyypeittäin

(lkm)	2015		2016		% osuus käännöksistä (2016)
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
Ruotsin säädöskäännökset	792	16 943	1 112	35 465	43 %
· Hallituksen esitykset	357	14 685	651	33 422	40 %
· Asetukset	435	2 258	461	2 044	2 %
Ruotsin ajankohtaisviestintä	3 037	6 148	4 100	8 586	10 %
Ruotsin muut käännökset	2 439	16 469	3 076	17 228	21 %
Englannin säädöskäännökset	85	1 663	53	1 517	2 %
Englannin ajankohtaisviestintä	1 299	2 830	1 803	3 622	4 %
Englannin muut käännökset	921	9 652	1 190	10 027	12 %
Venäjän käännökset	198	589	254	640	1 %
Muiden kielten käännökset	507	3 858	777	6 248	7 %
Käännökset yhteensä	9 278	58 152	12 365	83 333	100 %
Venäjän tulkkaustoimeksiannot	36		41		

Käännösten jakautuminen valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden kesken

(lkm)	2015		2016		% osuus käännöksistä (2016)
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
VNK yhteensä	1 257	3 297	1 242	4 068	5 %
Muut ministeriöt yhteensä	7 901	54 596	10 948	78 932	95 %
Muut virastot	120	259	175	333	0,4 %
Käännökset yhteensä	9 278	58 152	12 365	83 333	100 %

Käännösten jakautuminen oman työn ja ostopalvelujen kesken

(lkm)	2015		2016		% osuus käännöksistä (2016)
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
Oma käännöstyö	7 263	32 268	9 247	42 790	51 %
Ostopalvelut	2 015	25 884	3 117	40 544	49 %
Käännökset yhteensä	9 278	58 152	12 365	83 333	100 %

Käännös- ja kielitoimialan kieliasiantuntijat palvelivat virkamiehiä monin tavoin muissakin kieliasioissa, kuten termejä, hyvää virkakieltä ja tulkkausta koskevissa kysymyksissä. Kertomusvuonna julkaistiin myös erityisesti valtionhallinnon kirjoittajille suunnattu Hyvin suunniteltu, puoliksi kirjoitettu -opas. Valter-termipankissa hakuja tehtiin kaikkiaan 535 511 kpl, kun mukaan lasketaan myös ne haut, joissa Valter on yhtenä hakukriteerinä esim. sanakirjaryhmässä. Kielipalvelun suoritteet on esitetty koko vuodelta ja myös vertailuvuosilta, koska palvelu oli keskitetty valtioneuvoston kansliaan jo ennen valtioneuvoston hallintoyksikön aloittamista.

(lkm)	2014	2015	2016	Muutos % 2015/2016
Termineuvonnasta kysytyt termit	518	547	650	19 %
ESKO-termit[5]	399	159	138	-13 %
Haut Valter-termipankissa[6]	310 368	131 986	163 488	24 %

Osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston kanslia toteutti osana valtioneuvoston yhteistä henkilöstön kehittämisen ohjaus- ja yhteensovittamistehtävää yhteensä 207 yksittäistä koulutustilaisuutta. Näissä tilaisuuksissa oli yhteensä 2 672 osallistujaa. Koulutustilaisuuksia tuotettiin valtion yhteisten osaamiset -jäsentelyä mukaillen 1.1.–31.12.2016 välisenä aikana seuraaville osa-alueille: johtaminen, vaikuttamis- ja kehittämisosaaminen, tieto- ja viestintätekninen osaaminen, viestintä ja vuorovaikutus, virkamiesosaaminen ja hallinnollinen osaaminen. Yhteisen koulutuksen kustannukset olivat 673 460 euroa.

	2015 (10 kk)	2016
Koulutustilaisuudet (lkm)	136	207
Osallistujat (lkm)	2 394	2 672
Kustannukset (euroa)	635 764	673 460

[5] ESKO-termit tarkoittavat valtioneuvoston kanslian koordinoiman EU:n toimielinten suomen kääntäjien ja kotimaisten virkamiesten yhteistyöverkoston (ESKO) kautta selvitettyjä kysymyksiä. Verkoston avulla edistetään suomenkielisten EU-säädösten terminologista laatua.

[6] Valter on valtioneuvoston kanslian ylläpitämä julkinen valtioneuvoston termipankki.

6.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Valtioneuvoston kanslia toisti elokuussa 2016 palvelutyytyväisyyskyselyn valtioneuvoston hallintoyksikön vastuulla olevista palveluista. Kysely oli suunnattu koko valtioneuvoston henkilöstölle. Vain alle 9 prosenttia (vastaajia 376) ministeriöiden henkilöstöstä vastasi kyselyyn. Vastanneiden osuus henkilöstöstä oli samalla tasolla kuin vuonna 2015.

Eniten käytetty palvelu oli tietotekniikkaan ja viestintävälineisiin liittyvä käyttäjätuki (74 % vastaajista käyttänyt), seuraavina virastopalvelut (70 % vastaajista käyttänyt) sekä tietoteknisten työvälineiden toimittamiseen ja uusimiseen liittyvät palvelut (65 % vastaajista käyttänyt).

Muutoskokemuksen osalta palvelutoimintojen koettiin kaikkien palvelujen osalta kehittyneen parempaan suuntaa kuluneen vuoden aikana. Myös kaikkien palvelujen saatavuuden koettiin parantuneen edelliseen kyselyyn verrattuna.

Eniten palvelujen koetaan kehittyneen myönteiseen suuntaan yhteiseen henkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyvissä palveluissa (vastaajista 32 % koki niiden kehittyneen) sekä käännös- ja kielitoimialan palveluissa (27 %). Vähiten palvelujen koettiin kehittyneen myönteiseen suuntaan tila- ja virastopalveluissa (14 %) sekä tietohallinnon palveluissa ja toiminnoissa (13 %).

Tarkasteltaessa VN:n yhteisiä sisäisiä palveluja kokonaisuutena, niin vastaajien osuus, jotka olivat tyytyväisiä palveluihin, oli 81,3 %. Sisäisten asiakkaiden asiakastyytyväisyyden kokonaisindeksi (l. keskiarvo) oli yhteensä 3.52 (2015: ka. 3.41).

Saatua palautetta hyödynnetään VNHY:n tulossuunnittelussa ja siihen liittyen käsitellään palveluita tuottavissa yksiköissä ja ryhmissä. Lisäksi kyselystä saatua palautetta hyödynnetään palvelutoiminnan kehittämishankkeen koulutuksissa.

7. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

7.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuonna 2016 valtioneuvoston kansliassa työskenteli 543 henkilöä. Henkilöstömäärä nousi vuoden takaisesta noin viidellä prosentilla. Henkilöstömäärän kasvu selittyy pääosin suuriin valtioneuvoston yhteisiin tietotekniikkahankkeisiin liittyvillä rekrytoinneilla sekä vuonna 2015 toteutetun valtioneuvoston hallintoyksikön perustamiseen liittyvien rekrytointien jatkumisella vielä vuonna 2016.

Henkilöstön keski-ikä oli 48,8 vuotta, keski-ikä laski hieman edellisvuotisesta (49,1 vuotta vuonna 2015). Kertomusvuonna eläkkeelle siirtyi 13 henkilöä. Ikäryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta 45–54 -vuotiaiden muodostavan suurimman joukon henkilöstöstä (35,7 %). Yli 65 -vuotiaiden työntekijöiden määrä pysyi samana (7 henkilöä) kuin edellisvuonnakin.

Naisia henkilöstöstä on 58,4 %. Osa-aikatyötä tekevien määrä on vain 2,6 % valtioneuvoston kanslian koko henkilöstöstä (yhteensä 14 henkilöä, joista 11 naisia), laskua edelliseen vuoteen on yli 50 %. Valtaosa osa-aikatyösopimuksen tehneistä henkilöistä on osittaisella hoitovapaalla. Osa-aikaeläkkeen suosio on laskenut viime vuosina selvästi. Sen sijaan osasairausvapaan käyttö on yleistymässä. Osasairausvapaasta saadut kokemukset ovat olleet pääsääntöisesti hyviä ja erityisesti pitkittyneiden sairauspoissaolojen kohdalla osasairausvapaan avulla on voitu merkittävällä tavalla tukea henkilön työhönpaluuta.

Valtioneuvoston kansliassa vuonna 2016 työskenteli 471 vakinaista ja 72 määräaikaista virkamiestä.

Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

	2015			2015			2016		
(lkm)	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Vakinaiset	97	83	180	250	196	446	262	209	471
Määräaikaiset	43	36	79	44	27	71	55	17	72
Yhteensä	140	119	259	294	223	517	317	226	543
Määräaikaisten % -osuus			30,5 %			13,7 %			13,3 %
HTV:t			249,4			484,0			522,7

Koko- ja osa-aikainen henkilöstö

	2014			2015			2016		
(lkm)	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Kokoaikaiset	133	119	252	269	221	490	306	223	529
Osa-aikaiset	7	0	7	25	2	27	11	3	14
Yhteensä	140	119	259	294	223	517	317	226	543
Osa-aikaisten % -osuus			2,7 %			5,2 %			2,6 %

Henkilöstön keski-ikä ja ikäjakauma

	2014	2015	2016
Henkilöstön keski-ikä	46,5	49,1	48,8
Naisten keski-ikä	45,5	48,8	48,0
Miesten keski-ikä	47,7	49,6	49,9

Ikävuotta	2014	2015	2016
– 24	8	4	4
25–34	30	42	43
35–44	67	116	137
45–54	94	195	194
55–64	54	153	158
65 –	6	7	7
Yhteensä	259	517	543

7.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut

Kokonaistyövoimakustannukset kasvoivat hieman yli 2 milj. euroa edellisestä vuodesta. Vuosien 2015 ja 2016 kasvu johtuu pääosin valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen vaikutuksesta vuodelle 2016. Kanslian tehdyn vuosityöajan osuus 81,2 % säännöllisestä vuosityöajasta oli hieman korkeampi kuin valtion keskiarvo (80,2).

(euroa)	2014	2015	2016
Kokonaistyövoimakustannukset	17 899 292	30 068 063	32 215 880
Välilliset työvoimakustannukset, josta - osuus tehdyn työajan palkoista	6 635 132 58,9 %	10 811 727 56,9 %	11 108 285 52,6
Työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta	80,6 %	79,8 %	81,2
Tehdyn työajan palkka, josta - osuus palkkasummasta	14 050 945 78,5 %	23 302 748 77,5 %	25 418 329 78,9

7.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit

Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMbaro -työtyytyväisyyskyselyllä. VMBaro -työtyytyväisyyskysely uudistui vuonna 2016. Muutoksia tuli kysymysrungon muotoiluun ja kysymysten sanamuotoihin ja kysymysten määrä nousi. Myös raportointiin tuli muutoksia: edellisvuosien indekseistä säilyin vain johtajuusindeksi, ja uusina indekseinä raportoitiin työyhteisöindeksi ja innovointikyvykkyysindeksi. Valtiokonttori on havainnut koko valtion aineistossa, että kysymysten uusi muotoilu on vaikuttanut myös tuloksiin. Tästä syystä valtiokonttori suosittaa, että vertailua aikaisempiin vuosiin tehtäisi.

VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit	2014	2015	2016
Vastaajia	165/259	407/517	437/538
Vastausprosentti	63,7 %	78,7 %	81 %
Työtyytyväisyysindeksi	3,5	3,3	3,56

VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit	2014	2015	2016
Johtajuusindeksi	3,44	3,33	3,51
Työyhteisöindeksi	ei käytössä	ei käytössä	3,87
Innovointikyvykkyysindeksi	ei käytössä	ei käytössä	3,66

Työkykyisyys ja poissaolot

Työkykyisyys kehittyi hyvään suuntaan vuonna 2016. Terveysprosentti oli 31 % (2015: 23 %) ja sairausprosentti oli 69 % (2015: 77 %). Vastaanottokäyntejä oli yhteensä 3 040 kappaletta (2015: 2 720).

	2014	2015	2016
Työterveydenhuolto euroa/htv	1 078	1 211	993
Sairauspoissaolojen lkm (sairauspäiviä kpl)	-	5 056	4 793
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	8,7	9,2	9,2
Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto	4,2	6,4	4,8

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset kasvoivat vuonna 2016. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannuksen osuus oli suurempi kuin sairaanhoidon kustannukset. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset/työntekijä oli 584 euroa (2015:417 euroa). Sairaanhoidon kustannukset /työntekijä olivat 506 euroa (2015: 535 euroa).

	2016	%-osuus
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset (KELA I)	322 218	50
Sairaanhoidon kustannukset (KELA II)	279 479	43
Muut työterveyshuollon kustannukset (KELA 0)	47 067	7
Yhteensä	648 764	100

7.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma

Valtioneuvoston kanslian henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua valtioneuvoston yhteisessä koulutustarjonnassa olevaan koulutukseen. Sen lisäksi osastoilla ja yksiköillä oli käytössään määrärahoja kehityskeskusteluissa esille tulleiden osaamistarpeiden kattamiseen.

Valtioneuvoston kansliassa käynnistettiin valmennus kanslian palvelutoiminnan laadun parantamiseksi vuonna 2015 valtioneuvostossa toteutetun palvelutyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella.

Koulutusrakenne

Henkilöstön koulutusrakenne	2014	2015	2016
Koulutusaste tuntematon tai peruskoulu/kansakoulu, ei ammatillista tutkintoa	12,5 %	12,7 %	5,4 %
Opistotason tutkinto tai alempi korkeakoulututkinto	32,1 %	44,0 %	57,3 %
Ylempi korkeakoulututkinto	50,4 %	40,2 %	48,3 %
Tohtoritutkinto	5,0 %	3,1 %	2,8 %

Koulutustasoindeksi

	2014			2015			2016		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Koulutustasoindeksi	5,9	5,1	5,5	5,6	4,7	5,2	5,8	4,9	5,4

	2014	2015	2016
Osaamisen kehittäminen euroa/htv	1 396	585	579
Koulutuspäiviä/htv	2,4	1,8	1,1 (565,5 päivää)

8. Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi koskee koko kirjanpitoyksikköä, johon kuuluu valtioneuvoston kanslian lisäksi oikeuskanslerinvirasto. Kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmat ja liitteet on esitetty luvuissa 12 Tilinpäätöslaskelmat ja liitteet. Oikeuskanslerin ja oikeuskanslerinviraston toimintaa tarkastellaan laajemmin erikseen oikeuskanslerin toiminnasta vuosittain annettavassa kertomuksessa.

8.1 Rahoituksen rakenne

Kirjanpitoyksikön rahoitus on pääosin valtion talousarviorahoitusta. Kirjanpitoyksiköllä oli vuonna 2016 käytettävissä 236,4 milj. euroa, joista edellisiltä vuosilta kanslian oman pääluokan siirtyneitä oli 21 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 34 miljoonaa. Suurin osa kasvusta johtuu valtioneuvoston kanslian pääluokan talousarviomäärärahojen kasvusta ja edellisiltä vuosilta siirtyneiden erien kasvusta. Toimintamenomomentille kertyi toiminnan tuottoja ja yhteistoiminnan kustannusten korvauksia yhteensä 2,4 milj. euroa. Muiden hallinnonalojen rahoitusta oli käytettävissä edellisiltä vuosilta siirtyneet erät huomioon ottaen 2,5 milj. euroa. Euroopan unioni osallistui matkakustannusten maksamiseen 0,28 milj. eurolla.

Jakamatonta määrärahaa 23.01.03 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot - momentilta jaettiin muiden ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon käyttöön 0,7 milj. euroa alla olevan taulukon mukaisesti.

Määrärahan saaja	2014	2015	2016
Valtioneuvoston kanslia	8 723,54		
Ulkoasiainministeriö	70 921,53	69 591,22	69 688,76
Oikeusministeriö	123 678,51	128 507,53	74 929,94
Sisäministeriö	135 004,21	38 448,42	69 225,04
Valtiovarainministeriö	72 748,86	64 483,58	80 705,29
Opetus- ja kulttuuriministeriö	16 051,68	42 597,28	
Maa- ja metsätalousministeriö	76 486,05	101 896,50	157 643,71
Työ- ja elinkeinoministeriö	67104,99	140 753,30	143 871,18
Sosiaali- ja terveysministeriö	10 212,39		
Rajavartiolaitos		84 988,01	7 048,86
Tulli		64 736,05	64 000,10
THL		64 461,94	53 012,80
Trafi			21 075,55
Ålands landskapsregering	21 918,90		
Verohallinto	20 385,96		
Yhteensä	623 236,62	800 463,83	741 201,23

8.2 Talousarvion toteutuminen

Valtioneuvoston kanslian vuoden 2016 toimintamenot varsinaisessa talousarviossa olivat 125,086 milj. euroa. Valtioneuvoston hallintoyksikön perustaminen 1.3.2015 lukien (10 kuukautta) vaikuttaa vuonna 2016 (12 kuukautta) määrärahoja kasvattavasti. Toimintamenomomentin määrärahat kasvoivat muista ministeriöistä tehdyn määrärahasiirron johdosta noin 15 miljoonan euroa ja arvonlisäveromenot noin 2,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa toimintamenomomentilta vähennettiin 0,073 milj. euroa.

Selvitys- ja tutkimustoiminnan määrärahat nousivat valtioneuvoston periaatepäätepäätöksessä valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistamiseksi (5.9.2013) tehdyn määrärahaesityksen mukaisesti 5 milj. eurolla. Vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa perustettiin uusi momentti kokeilutoiminnan digitaalista edistämistä varten. Momentille myönnetty määräraha on siirtoa valtiovarainministeriön pääluokasta ja aiheutuu hallitusohjelman Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen -strategiseen tavoitteeseen sisältyvän kärkihankkeen 4 (Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri) toteuttamisen menoista kokeilukulttuurin edistämiseksi Suomessa.

Osakehankintoihin tarkoitettu määräraha kasvoi 4 milj. eurolla, koska aiemmin tulomomentille 13.03.01.1 nettobudjetoidut myyntipalkkiot siirrettiin budjetoitavaksi valtioneuvoston kanslian pääluokan menomomentille.

Puoluetoiminnan tukemiseen tarkoitettu määräraha aleni edelliseen vuoteen verrattuna 2,365 milj. euroa Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa tehdyn linjauksen mukaisesti.

Kunniamerkkien määräraha oli vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa 0,7 miljoonaa euroa, eli korotusta edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,06 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa momentille myönnettiin lisää määrärahaa 0,1 miljoonaa euroa ja kolmannessa lisätalousarviossa määrärahaa tarkennettiin uudelleen 0,04 miljoonalla eurolla. Määrärahatarpeen kasvu johtuu juhlavuosien aiheuttaman kunniamerkkimäärän kasvusta.

Suomi 100 –hankkeen määrärahat kasvoivat vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa 2,5 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa momentille myönnettiin lisäystä miljoona euroa. Lisäys aiheutui hankkeen määrärahan jaksotuksen aikaistamisesta eikä sillä ollut vaikutusta hankkeen kokonaisrahoitukseen.

Kirjanpitoyksikön määrärahojen nettokäyttö vuonna 2016 oli 192,47 milj. euroa, eli noin 13 % enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Käyttö jakautui seuraavasti menomomenttilajeittain (tuhansina euroina). Kulutusmenot ovat kasvaneet pääasiassa valtioneuvoston hallintoyksikön rahoittamisen vuoksi. Siirtomenot laskivat puoluetoiminnan tukemiseen tarkoitetun määrärahan pienentyessä. Sijoitusmenojen kasvu johtuu budjetoinnin muutoksesta, jonka mukaan vuodesta 2016 alkaen osakkeiden myynnistä aiheutuvat myyntipalkkiot siirrettiin sijoitusmenoihin. Sijoitusmenoissa näkyy kertaeränä myös vuonna 2014 tehtyyn Destia Oy:n myyntiin liittyvä kauppahinnan saamisen tileistäpoisto.

Momenttilaji	Momentin numerotunnus	2014	2015	2016	%-osuus	Muutos % 2015/2016
Kulutusmenot	01-29	47 732	137 832	155 643	81 %	13 %
Siirtomenot	30-69	34 000	32 000	29 637	15 %	-7 %
Sijoitusmenot	70-89	135 822	1 234	5 174	3 %	319 %
Yhteensä		217 554	171 066	192 471	100 %	13 %

Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin käyttö oli 117,15 milj. euroa. Alla olevassa taulukossa on kuvattu toimintamenomomentin jakauma kululajeittain. Valtioneuvoston hallintoyksikön huomioiminen koko tilivuoden osalta näkyy henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen kasvuna. Vuokramenot eivät ole kasvaneet samassa suhteessa, koska valtioneuvoston käytössä olevien toimitilojen tilatehokkuutta on parannettu. Henkilöstömenojen osalta menot eivät myöskään ole kasvaneet huomattavasti, vaikka valtioneuvoston hallintoyksikkö oli vuonna 2016 täydessä toiminnassa. Henkilöstösuunnittelu on ollut maltillista ja kaikkien lähteneiden tilalle ei ole palkattu automaattisesti uutta henkilöä. Käyttöomaisuushankintojen voimakas kasvu aiheutuu uusien autojen hankinnoista. Sisäisten kulujen kasvu aiheutuu muiden virastojen kanssa yhteishankintana tehdystä turvallisuusjärjestelmästä, jonka hankinnassa valtioneuvoston kanslia on ollut osarahoittajana.

Kululaji (1 000 euroa)	2014	2015	2016	%-osuus	Muutos % 2015/2016
Käyttöomaisuushankinnat	463	342	761	1 %	122 %
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	-2	0 %	100 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-19	-27	-16	0 %	-42 %
Muut toiminnan tuotot ja satunnaiset tuotot	-656	-1 910	-2 079	-2 %	9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 674	6 231	3 836	3 %	-38 %
Henkilöstökulut	16 754	28 899	30 035	26 %	4 %
Vuokrat	6 524	37 557	37 786	32 %	1 %
Palvelujen ostot	8 225	37 802	45 790	39 %	21 %
Muut kulut	414	677	611	1 %	-10 %
Sisäiset kulut	0	193	425	0 %	120 %
Siirtotalouden kulut	0	11	0	0 %	-100 %
Kaikki yhteensä	33 380	109 776	117 147	100 %	7 %

Osakehankintamomentin määrärahoja käytettiin FRV Evo Oy:n ja Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustamiseen 0,503 milj. euroa ja Patrian osakkeiden ostoon 0,15 milj. euroa. Momentilla näkyy kertaluonteisena eränä vuonna 2014 tehtyyn Destia Oy:n myyntiin liittyvä kauppahinnan saamisen tileistäpoisto 0,54 milj. euroa. Määrärahaa on käytetty palvelujen ostoon 3,23 milj. euroa, mikä on 2,27 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostoon käytetyn määrärahan kasvu johtuu pääosin siitä, että myös osakkeiden myynteihin liittyvät palkkioihin on vuoden 2016 alusta alkaen käytetty osakehankintojen määrärahaa.

Valtioneuvoston kanslia tuloutti momentille 13.03.01 osinkoja 848 milj. euroa, mikä on 231,4 milj. euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Ero johtuu pääosin Solidium Oy:n osingon maksun siirtymisestä vuoden 2017 puolelle. Momentille ei vuonna 2016 ole tuloutettu oman pääomanpalautusta. Momentille on tuloutettu Patria Oyj:n osakkeiden myynnistä myyntivoittoa 259 milj. euroa.

Valtioneuvoston kanslia tuloutti momentille 13.01.05 korkotuloja 0,65 milj. euroa, mikä oli 0,45 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Korkotulot liittyvät kanslian pitkäaikaisiin sijoituksiin ja lainasaamisiin. Momentille 15.01.04 on tuloutettu kertomusvuonna 21,87 milj. euroa. Suurin osa summasta, 21,5 milj. euroa, muodostuu Governia Oy:lle myönnetyn pääomalainan ylimääräisestä lainanlyhennyksestä.

Valtioneuvoston kanslian pääluokan siirrettyjen määrärahojen käyttö ja muutokset siirrettyjen määrärahojen määrässä on esitetty alla olevassa taulukossa.

1 000 €	Siirtynyt vuodelta 2015	2016 määräraha	Käytettävissä oleva määräraha	Käyttö 2016	Siirtyy vuodelle 2017	Siirtyvä erä 2016 määrärahasta (%)
23.01.01 Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (S2)	8 371	125 013	133 384	117 147	16 237	13 %
23.01.03 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	259	1 000	1 259	0	1 000	100 %
23.01.22 Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	5 691	11 400	17 091	7 909	9 181	81 %
23.01.23 Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (S2)		2 000	2 000	64	1 936	97 %
23.01.88 Osakehankinnat (S3)	4 400	5 700	10 100	5 174	4 926	86 %
23.30.01 Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	934	3 631	4 565	3 368	1 197	33 %
23.90.26 Suomi 100 (S3)	1 315	5 500	6 815	4 089	2 727	50 %
Yhteensä	20 970	154 244	175 214	137 751	37 204	24 %

Valtioneuvoston kanslian toimintamenoista 16,237 milj. euroa siirtyy vuodelle 2017. Siirtyvä erä on noin kaksinkertainen verrattuna edelliseen tilinpäätökseen. Kanslian määrärahakehys alenee vuoteen 2020 mennessä vuoden 2016 tasosta 10 miljoonaa euroa, minkä johdosta toimintamenojen tasoa on pyritty alentamaan. Kasvanutta siirtyvää erää selittää myös viivästyneet toimitila- ja kehittämishankkeet sekä ICT-hankkeisiin myönnetyt erillisrahat muista pääluokista. Siirtyvän erän prosentuaalinen osuus määrärahasta (13 %) on kasvanut edellisestä vuodesta 6 prosenttiyksikköä.

Valtioneuvoston kanslialla ei kertomusvuonna ole ollut omia kansallisia asiantuntijoita Euroopan unionissa. Vuodelta 2015 siirtyneestä valtioneuvoston yhteisestä määrärahasta on 0,74 milj. euroa jaettu muiden ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon käyttöön. Vuodelle 2017 siirtyy vuoden 2016 määräraha kokonaan. Siirtyvän erän suuruutta selittää EU:n aikatauluista johtuva tehtävien alkamisen viivästyminen sekä se, että kaikkia priorisoituja paikkoja ei olla saatu. Tavoitteena on myös säilyttää mahdollisuus hakea keskeisiksi nousevia paikkoja läpi vuoden. Lisäksi nykyisten kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot sitovat tulevien vuosien määrärahaa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan siirtyvän erän kasvua selittää vuonna 2015 ja 2016 aloitettujen hankkeiden kustannusten realisoituminen tulevina vuosina. Suomi 100 –hankkeen siirtynyt erä on pääosin sidottu juhlavuoden valmisteluihin. Suurimmat menoerät Suomen 100-vuotisjuhlien menot jakaantuvat vuosille 2016 ja 2017.

Valtioneuvoston kanslialla ei ollut kertomusvuonna arviomäärärahan ylityksiä. Kunniamerkkien lisääntyneeseen määrärahatarpeeseen varauduttiin jo vuoden 2016 talousarviossa ja lisätalousarvioissa.

Momentille 23.90.26 Suomi 100 uusittiin vuonna 2015 käyttämättä jäänyttä valtuutta 4,195 milj. euroa Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden järjestämiseksi sitovien sitoutusten tekemiseksi. Myönnetystä valtuudesta käytettiin 4,13 milj. euroa. Vuosien 2015 ja 2016 valtuuden käytöstä aiheutui kertomusvuonna talousarviomenoja 1,46 milj. euroa ja tulevien vuosien määrärahatarve on 3,145 milj. euroa.

8.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot ovat kasvaneet huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2016 myydyt Patria Oyj:n osakkeet ja apporttisiirto Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:lle näkyy tuotoissa 387,379 milj. euron arvoisena. Vuonna 2015 ei ollut osakkeiden myyntejä. Suurin osa muista tuotoista on yhteistoiminnan kustannusten korvauksia.

Toiminnan kuluissa palvelujen ostot kasvoivat merkittävästi 16,8 milj. euroa. Palvelujen ostoihin heijastuu valtioneuvoston kanslian toimintamenojen, valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan, osakehankintojen ja Suomi 100 -hankkeen kasvaneet määrärahat ja menot. Toimitilojen tilatehokkuutta on parannettu, joten vuokramenot eivät ole kasvaneet samassa suhteessa kuten olisi voinut vuoden 2015 10 kuukauden perusteella olettaa.

Henkilöstökulut vähentyivät 1,4 milj. euroa vuoteen 2015 pääosin lomapalkkavelan muutoksesta johtuen. Vuodelle 2015 kohdentui valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta lomapalkkavelan ja lomapalkkavelan sivukulujen muutos n. 3 miljoonaa euroa ja vastaavasti vuonna 2016 muutos oli vain 0,2 milj. euroa. Lomapalkkavelan muutoksesta ei aiheudu talousarviomenoja.

Rahoitustuottojen pienentyminen vuoteen 2015 verrattuna selittyy pääosin Solidium Oy:n osingon maksun siirtymisellä vuodelle 2017. Myös satunnaiset tuotot vähenivät, koska vuonna 2015 tuotot sisälsivät Tapio Oy:n osakepääoman korotuksen.

Valtioneuvoston kanslia maksoi vuonna 2016 puolueiden poliittisen toiminnan tukea 29,637 milj. euroa, mikä on 2,365 milj. euroa vähemmän kuin aikaisempana vuotena. Siirtotalouden kuluissa kasvavana eränä on momentilta 23.90.26 Suomi 100 myönnetyt valtionavustukset Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden juhlallisuuksien järjestämiseksi.

8.4 Tase

Valtioneuvoston kanslian taseen loppusumma on 11 204,4 milj. euroa. Pääosa arvosta muodostuu valtion omistamien yhtiöiden osakkeista, joiden osuus taseesta on 99,4 %. Taseen loppusumma on edelliseen vuoteen verrattuna kasvanut 121,6 milj. euroa. Muutos liittyy lähinnä käyttöomaisuusarvopaperien arvon muutokseen. Suurin yksittäinen osakkeiden kasvua selittävä tekijä on Valtion kehitysyhtiö Vaken perustaminen ja sinne tehdyt apporttisiirrot, joiden kirjanpitoarvo on 194,83 milj. euroa. Toisaalta Patrian osakkeiden myynti pienentää käyttöomaisuusarvopapereiden kirjanpitoarvoa 71,209 milj. eurolla.

9. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Kanslian ylimmän johdon ohella osastojen, yksiköiden ja ryhmien päälliköt vastaavat tulosyksikkönsä tai vastuualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi toteutettiin vuoden lopussa sekä hajautettuna osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearviointina että valtioneuvoston hallintoyksikön osalta johtoryhmän itsearviointina. Arviointi perustui valtion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan laatimaan suppeaan viitekehikkoon.

Kanslian toimintaympäristön sekä tiedonkulun ja informaation käytettävyyden arvioitiin olevan kokonaisuutena melko hyvällä tasolla. Tavoitteiden asettamiseen liittyvien menettelyjen arvioitiin toimivan pääosin melko hyvin. Kanslian strategisten tavoitteiden koko organisaatioon kohdistuvan viestinnän sekä toiminnan koordinoidun eri organisaatiotasoilla tapahtuvan suunnittelun toimivuus arvioitiin kohtuulliseksi.

Riskien tunnistamisen sekä riskien arvioinnin ja hallinnan arvioitiin toimivan kohtuullisesti tai osittain heikosti. Valtioneuvoston kanslialla ei ole kattavaa systemaattiseen riskienhallintaan liittyvää ohjeistusta käytössä.

Keskeisten toimintaprosessien kuvaamisen ja dokumentoinnin arvioitiin olevan osittain puutteellista. Käyttöomaisuuden inventointia ei ollut toteutettu kattavasti. Muilta osin valvontatoimenpiteiden arvioitiin toimivan melko hyvin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden kannalta merkittävimmäksi kehittämiskohteeksi nousi kanslian systemaattinen riskien tunnistaminen, arviointi ja menettelyjen jalkauttaminen koko organisaatioon.

10. Arviointien tulokset

Kertomusvuonna valmistui Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus ”EU-asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen valtioneuvostossa”, jonka tarkastuksen tavoitteena oli selvittää, luoko EU-asioiden kansallinen valmistelu edellytykset sille, että Suomi voi tehokkaasti vaikuttaa säädösvalmisteluun ja päätöksentekoon unionin toimielimissä. Tuloksellisuuden takaamiseksi on tärkeää, että kansallisen valmistelun ja yhteensovittamisen menettelyt niin ministeriöiden sisällä kuin niiden välillä ovat toimivia. Kansallisen EU-valmistelun tulee olla tehokasta, jotta valtioneuvosto voi toimia strategisesti, laaja-alaisesti ja vaikuttavasti EU-asioissa.

Tarkastusviraston näkemyksen mukaan EU-asioiden kansallinen valmistelu ja yhteensovittaminen hoidetaan pääsääntöisesti asianmukaisesti, vaikkakin tarkastuksessa havaittiin myös useita kehittämiskohteita.

11. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Kertomusvuonna ei ole tullut esiin eikä havaittu väärinkäytöksiä.

12. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot		**3 536,91**	**360**	**359,51**	**0,00**	**100,00**
11.04.01	Arvonlisävero	3 536,91	360	359,51	0,00	100,00
12. Sekalaiset tulot		**2 673 328,24**	**684 017**	**684 016,67**	**0,00**	**100,00**
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	2 590 023,03	629 927	629 926,61	0,00	100,00
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	83 305,21	54 090	54 090,06	0,00	100,00
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset		**1 520 568 687,99**	**1 107 725 165**	**1 107 725 164,56**	**0,00**	**100,00**
13.01.05.	Korot muista lainoista	1 142 603,91	649 164	649 164,15	0,00	100,00
13.03.01	Osinkotulot, pääoman palautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 519 426 084,08	1 107 076 000	1 107 076 000,41	0,00	100,00
	13.03.01.1 Osinkotulot, pääoman palautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 519 426 084,08	1 107 076 000	1 107 076 000,41	0,00	100,00
15. Lainat		**181 693,48**	**21 868 382**	**21 868 382,02**	**0,00**	**100,00**
15.01.04.	Muiden lainojen lyhennykset	181 693,48	21 868 382	21 868 382,02	0,00	100,00
Tuloarviotilit yhteensä		**1 523 427 246,62**	**1 130 277 923**	**1 130 277 922,76**	**0,00**	**100,00**

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA +LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia		**183 249 981,82**	**206 055 268**	**170 048 142,37**	**35 385 987,37**	**205 434 129,74**	**621 137,80**	**20 970 180,75**	**175 214 180,75**	**137 751 305,50**	**37 204 076,48**
23.01.01	Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (S2)	114 567 000,00	125 013 000	108 775 551,40	16 237 448,60	125 013 000,00	0,00	8 370 954,06	133 383 954,06	117 146 505,46	16 237 448,60
	23.01.01.2. Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät (EK)	104 567 000,00						6 573 194,92	6 573 194,92	6 573 194,92	0,00
	23.01.01.3. Valtioneuvoston kanslian muut menot (EK)	10 000 000,00						1797 759,14	1797 759,14	1797 759,14	0,00
23.01.02.	Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (A.)	5 394 240,84	5 575 000	5 351 173,43		5 351 173,43	223 826,57				
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	1000 000,00	1000 000	0,00	1000 000,00	1000 000,00	0,00	258 798,77	1258 798,77	0,00	1000 000,00
23.01.20.	Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (A.)	278 534,37	867 000	495 789,43		495 789,43	371 210,57				
23.01.22.	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	6 400 000,00	11 400 000	4 036 800,26	7 363 199,74	11 400 000,00	0,00	5 690 739,54	17 090 739,54	7 909 450,69	9 181 288,85
23.01.23.	Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (S3)		2 000 000	64 200,00	1 935 800,00	2 000 000,00	0,00		2 000 000,00	64 200,00	1 935 800,00
23.01.29.	Arvonlisäveromenot (A.)	15 520 193,31	14 894 268	14 894 267,54		14 894 267,54	0,00				
23.10.88.	Osakehankinnat (S3)	1700 000,00	5 700 000	774 239,08	4 925 760,92	5 700 000,00	0,00	4 400 000,00	10 100 000,00	5 174 239,08	4 925 760,92
23.20.50.	Puoluetoiminnan tukeminen (K)	32 000 000,00	29 635 000	29 635 000,00		29 635 000,00	0,00				
	23.20.50.1. Puolueiden poliittinen toiminta (EK)	16 915 000,00	29 486 825	29 486 825,00		29 486 825,00	0,00				
	23.20.50.2. Ahvenanmaan poliittinen toiminta (EK)	85 000,00	148 175	148 175,00		148 175,00	0,00				
	23.20.50.3. Puolueiden tiedotustoiminta ja viestintä (EK)	14 925 000,00									
	23.20.50.4. Ahvenanmaan tiedotustoiminta ja viestintä (EK)	75 000,00									
23.30.01	Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	3 699 000,00	3 631 000	2 433 775,48	1 197 224,52	3 631 000,00	0,00	934 342,00	4 565 342,00	3 368 117,48	1 197 224,52
23.90.21	Kunniamerkit (A.)	691 013,30	840 000	813 899,34		813 899,34	26 100,66				
23.90.26.	Suomi 100 (S3)	2 000 000,00	5 500 000	2 773 446,41	2 726 553,59	5 500 000,00	0,00	1315 346,38	6 815 346,38	4 088 792,79	2 726 553,59
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		**341 844,78**	**117 192**	**117 191,74**	**0,00**	**117 191,74**	**0,00**	**2 300 083,49**	**2 302 839,49**	**1326 614,48**	**605 097,17**
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnon alan arvonlisäveromenot (A.)	15 844,78	114 436	114 435,74		114 435,74	0,00				
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (S2)		2 756	2 756,00	0,00	2 756,00	0,00		2 756,00	2 756,00	0,00
28.70.01	Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (S3)	326 000,00						1728 000,00	1728 000,00	1040 123,13	326 000,00

28.70.04.	Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen tietojärjestelmien tietoturvallisuus ja varautuminen (S3)							542 083,49	542 083,49	262 986,32	279 097,17
28.90.20.	Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (S3)							30 000,00	30 000,00	20 749,03	0,00
	28.90.20.3. Muu julkisen hallinnon tietohallintoyhteistyö (KPY)							30 000,00	30 000,00	20 749,03	0,00
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinn		**0,00**	**26 000**	**25 277,08**	**722,92**	**26 000,00**	**0,00**	**0,00**	**26 000,00**	**25 277,08**	**722,92**
29.0101	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (S2)	0,00	26 000	25 277,08	722,92	26 000,00	0,00	0,00	26 000,00	25 277,08	722,92
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon		**0,00**	**2 307**	**2 307,35**	**0,00**	**2 307,35**	**0,00**	**0,00**	**2 307,35**	**2 307,35**	**0,00**
32.30.51	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	0,00	2 307	2 307,35	0,00	2 307,35	0,00	0,00			
	32.30.5107.Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY) (S2)	0,00	2 307	2 307,35	0,00	2 307,35	0,00	0,00	2 307,35	2 307,35	0,00
35. Ympäristöministeriön hallinnonala			**47 146**	**44 524,03**	**2 621,87**	**47 145,90**	**0,00**		**47 000,00**	**44 378,13**	**2 621,87**
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot (S2)		47 146	44 524,03	2 62187	47 145,90	0				
	35.010101Yhteiset menot (KPY) (S2)		47 000	44 378,13	2 62187	47 000,00	0,00		47 000,00	44 378,13	2 62187
35.0129.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	0,00	146	145,90		145,90	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		**183 591 826,60**	**206 247 913**	**170 237 442,57**	**35 389 332,16**	**205 626 774,73**	**621 137,80**	**23 270 264,24**	**177 592 327,59**	**139 149 882,54**	**37 812 518,44**

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien	Vuoden 2016 valtuudet: Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämätä	Uusittu 2017 TA:ssa	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
23.90.26. Suomi 100	805	0	4 195	4 195	4 130	65	0	1 460	2 997	148	0	0	3 145
Aikaisempien vuosien valtu	805							261	171	43	0	0	214
Vuonna 2016 käytettävissä olleet valtuud		0	4 195	4 195	4 130	65		1 199	2 826	105	0	0	2 931
Yhteensä	805	0	4 195	4 195	4 130	65	0	1 460	2 997	148	0	0	3 145
Aikaisempien vuosien valtu	805							261	171	43	0	0	214
Vuonna 2016 käytettävissä olleet valtuudet		0	4 195	4 195	4 130	65	0	1 199	2 826	105	0	0	2 931

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2016-31.12.2016		1.1.2015-31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 163,73		32,00	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	15 615,60		31 849,65	
Muut toiminnan tuotot	389 257 696,49	389 275 475,82	2 512 923,85	2 544 805,50
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 955 346,58		6 292 437,11	
Henkilöstökulut	39 666 253,50		41 024 015,43	
Vuokrat	38 076 106,63		37 930 598,58	
Palvelujen ostot	57 426 962,85		40 654 827,04	
Muut kulut	2 212 411,05		2 108 109,42	
Poistot	1 070 686,04		893 521,61	
Sisäiset kulut	2 687 112,91	-145 094 879,56	203 672,56	-129 107 181,75
JÄÄMÄ I		244 180 596,26		-126 562 376,25
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	848 637 613,37		1 080 572 087,99	
Rahoituskulut	-53 977,24	848 583 636,13	-3 531,83	1 080 568 556,16
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	823,28		8 004 588,13	
Satunnaiset kulut	-175,01	648,27	0,00	8 004 588,13
JÄÄMÄ II		1 092 764 880,66		962 010 768,04
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Paikallishallinnolle	-442 000,00			
Elinkeinoelämälle	-714 050,00		-116 000,00	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	-30 289 500,00		-32 045 000,00	
Ulkomaille	0,00	-31 445 550,00	-11 000,00	-32 172 000,00
JÄÄMÄ III		1 061 319 330,66		929 838 768,04
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	359,51		3 536,91	
Suoritetut arvonlisäverot	-15 605 120,40	-15 604 760,89	-15 755 214,42	-15 751 677,51
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		**1 045 714 569,77**		**914 087 090,53**

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tase

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Muu kansallisomaisuus	41 733,00	41 733,00	41 733,00	41 733,00
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		41 733,00		41 733,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	0,00		1 358,63	
Muut pitkävaikutteiset menot	294 529,79	294 529,79	550 611,93	551 970,56
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	1 485 178,10		1 497 026,72	
Kalusteet	99 685,36		139 583,25	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 524,00	1 587 387,46	2 524,00	1 639 133,97
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	11 135 738 674,43		11 006 470 473,41	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	5 572 679,61		5 941 061,63	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	31 802 400,00	11 173 113 754,04	53 302 400,00	11 065 713 935,04
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		11 174 995 671,29		11 067 946 772,57
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	11 849,49		998 670,49	
Siirtosaamiset	1 987 706,16		1 830 917,18	
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 295 292,84	4 294 848,49	7 002 007,21	9 831 594,88
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Muut pankkitilit	20 000 000,00		0,00	
Sisäisen rahaliikenteen tilit	32 858,23	20 032 858,23	33 198,88	33 198,88
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		29 327 706,72		14 864 793,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**11 204 365 111,01**		**11 082 811 566,33**

VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	763 091,99		763 091,99	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	11 066 401 819,39		11 148 565 890,54	
Pääoman siirrot	-929 226 734,27		-996 251 161,68	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	1 045 714 569,77	11 183 652 746,88	914 087 090,53	11 067 164 911,38
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	11 403 581,06		6 805 128,59	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	923 918,69		856 089,25	
Edelleen tilitettävät erät	751 167,84		724 891,59	
Siirtovelat	7 202 696,54		7 260 545,52	
Muut lyhytaikaiset velat	431 000,00	20 712 364,13	0,00	15 646 654,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		20 712 364,13		0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**11 204 365 111,01**		**11 082 811 566,33**

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu voimassa olevia säädöksiä ja hyvää kirjanpitotapaa noudattaen. Omaisuuserät on arvostettu ja tuotot ja kulut on jaksotettu säädösten mukaisesti. Käyttöomaisuuden poistosuunnitelma on muutettu 1.10.2016 lukien uuden kirjanpitojärjestelmän (Kieku) käyttöönoton vuoksi. Arvostus- ja jaksotusperiaatteissa ei ole tapahtunut muita muutoksia edelliseen tilikauteen verrattuna.

Valtioneuvoston kanslian ja Oikeuskanslerinviraston virastokohtaisia tilinpäätöslaskelmia ja liitteitä ei ole laadittu vuodelta 2016, vaan laskelmat ja liitteet esitetään ainoastaan kirjanpitoyksikkötasolla Kiekun käyttöönoton vuoksi. Vuoden 2015 tilinpäätöksessä laskelmat ja liitteet on esitetty kirjanpitoyksikkötason lisäksi virastotasolla.

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset

Valtioneuvoston hallintoyksikön perustaminen 1.3.2015 lukien (10 kuukautta) vaikuttaa vuonna 2016 (12 kuukautta) määrärahoja kasvattavasti momenteille 23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot ja 23.01.29 Arvonlisäveromenot. Toimintamenomomentin määrärahat kasvoivat muista ministeriöistä tehtyjen määrärahasiirtojen johdosta noin 15 miljoonan euroa ja arvonlisäveromenot noin 2,6 miljoonaa euroa. Henkilötyövuodet lisääntyivät 53 henkilötyövuodella valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvien siirtojen myötä.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan momentin 23.01.22 määräraha vuonna 2016 kasvoi valtioneuvoston periaatepäätepäätöksessä valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistamiseksi (5.9.2013) tehdyn määrärahaesityksen mukaisesti. Momentille siirrettiin muiden hallinnonalojen pääluokista yhteensä 5 miljoonaa euroa. Siirrot momentille aloitettiin portaittain vuodesta 2014 alkaen. Vuoden 2016 jälkeen momentin määrärahataso tulee pysymään samalla tasolla 11,4 miljoonassa eurossa.

Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen -momentti 23.01.23 perustettiin vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa. Momentille myönnetty määräraha 2 miljoonaa euroa on siirtoa momentilta 28.70.22 ja aiheutuu hallitusohjelman Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen -strategiseen tavoitteeseen sisältyvän kärkihankkeen 4 (Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri) toteuttamisen menoista kokeilukulttuurin edistämiseksi Suomessa.

Momentin 23.10.88 Osakehankinnat määrärahalisäys 4 miljoonaa euroa johtuu budjetoinnin muutoksesta. Ennen vuotta 2016 tulomomentille 13.03.01.1 nettobudjetoidut myyntipalkkiot siirrettiin budjetoitavaksi valtioneuvoston kanslian pääluokan menomomentille. Vastaavasti tulomomentin 13.03.01.1 tulot kasvoivat 4 miljoonaa euroa.

Vertailtavuus

Valtioneuvoston kanslian tase on vertailukelpoinen vuoteen 2015 verrattuna. Tuotto- ja kululaskelman vertailussa on huomattava, että valtioneuvoston hallinto- ja palvelutehtävät ovat luvuissa mukana vuonna 2016 koko vuoden osalta, kun vuonna 2015 kyse oli 10 kuukaudesta. Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin määrärahat ja henkilötyövuodet ovat kasvaneet valtioneuvoston hallinto- ja palvelutehtävien vuoksi kahden kuukauden osuudella.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 käyttö vuonna 2016	Talousarvion 2016 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot: Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
13.03.01.	Bruttotulot	1 519 426 084,08									
Osinkotulot, pääomapalautukset ja osakkeiden	Bruttomenot	0,00									
nettomyyntitulot	**Nettotulot**	**1 519 426 084,08**									
23.01.01.	Bruttomenot	116 497 018,06		110 871 891,20		127 109 339,80				119 242 845,26	
Valtioneuvoston kanslian	Bruttotulot	1 930 018,06		2 096 339,80		2 096 339,80				2 096 339,80	
toimintamenot	**Nettomenot**	**114 567 000,00**	**125 013 000**	**108 775 551,40**	**16 237 448,60**	**125 013 000,00**	**0,00**	**8 370 954,06**	**133 383 954,06**	**117 146 505,46**	**16 237 448,60**
29.01.01.	Bruttomenot			25 277,08		26 000,00					
Opetus- ja kulttuuriministeriön	Bruttotulot			0,00		0,00					
toimintamenot	**Nettomenot**		**26 000**	**25 277,08**	**722,92**	**26 000,00**	**0,00**		**26 000,00**	**25 277,08**	**722,92**
35.01.01.	Bruttomenot			44 378,13		47 000,00					
Ympäristö-	Bruttotulot			0,00		0,00					
ministeriön toimintamenot	**Nettomenot**		**47 000**	**44 378,13**	**2 621,87**	**47 000,00**	**0,00**		**47 000,00**	**44 378,13**	**2 621,87**

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Ei esitettävää liitteellä 3.

Valtioneuvoston kanslian **(kirjanpitoyksikkö 125)** tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi		Peruutettu Tilijaottelu	Yhteensä
Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain			
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala			**371 127,84**
Vuosi 2014			371 127,84
28.70.01	Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen	361 876,87	
28.90.20.3	Muu julkisen hallinnon tietohallintoyhteistyö	9 250,97	
23. Valtioneuvoston kanslia			**258 798,77**
Vuosi 2015			258 798,77
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	258 798,77	
Pääluokat yhteensä			**629 926,61**
Vuosi 2014			371 127,84
Vuosi 2015			258 798,77

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2016	2015
Henkilöstökulut	**33 737 759,52**	**34 132 238,12**
Palkat ja palkkiot	33 438 398,07	31 679 231,31
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	299 361,45	2 453 006,81
Henkilösivukulut	**5 928 493,98**	**6 891 777,31**
Eläkekulut	5 160 330,28	5 564 789,02
Muut henkilösivukulut	768 163,70	1 326 988,29
Yhteensä	**39 666 253,50**	**41 024 015,43**
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 451 206,35	1 310 406,42
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	6 963,03	6 937,71
Johto	3 496,58	3 426,10
Muu henkilöstö	3 466,45	3 511,61

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 6: Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Omaisuusryhmä		Poisto-menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto%	Jäännösarvo € tai %
1080010	Taide-esineet	Ei poistoja			-
1081010	Museoesineet ja -kokoelmat	Ei poistoja			-
1089010	Muu kansallisomaisuus	Ei poistoja			-
1120010	Ostetut atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5	20 %	-
1123010	Liittymismaksut	Tasapoisto	10	10 %	-
1129010	Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5	20 %	-
1140010	Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	Tasapoisto	5	20 %	-
1250010	Autot ja muut maakuljetusvälineet	Tasapoisto	5	20 %	-
1255010	Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33 %	-
1256010	Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20 %	-
1257010	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20 %	-
1258010	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20 %	-
1269010	Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20 %	-
1270030	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	10	10 %	-
1270010	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet (1.10.2016 jälkeen hankitut)	Tasapoisto	5	20 %	-
1279020	Muut kalusteet	Tasapoisto	10	10 %	-
1279010	Muut kalusteet (1.10.2016 jälkeen hankitut)	Tasapoisto	5	20 %	-
1280010	Taide-esineet	Ei poistoja			-
1301010	Muut osakkeet	Ei poistoja			-

Poistosuunnitelma korvaa 12.6.2015 tehdyn poistosuunnitelman. Omaisuusryhmien 1123010, 1255010 ja 1256010 poistoaika on muutettu 1.10.2016 käyttöönotetun valtion yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmän mukaiseksi.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	108 **Kansallisomaisuus** Muu kansallisomaisuus	**Kansallisomaisuus yhteensä** Muu kansallisomaisuus
Hankintameno 1.1.2016	41 733,00	41 733,00
Hankintameno 31.12.2016	41 733,00	41 733,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	**41 733,00**	**41 733,00**

	Aineettomat hyödykkeet		**Aineettomat hyödykkeet yhteensä**
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	
Hankintameno 1.1.2016	13 852,00	573 089,47	586 941,47
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2016	**13 852,00**	**573 089,47**	**573 089,47**
Kertyneet poistot 1.1.2016	-12 493,37	-22 477,54	-34 970,91
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 358,63	-256 082,14	-257 440,77
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	**-13 852,00**	**-278 559,68**	**-278 559,68**
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	**0,00**	**294 529,79**	**294 529,79**

	Aineelliset hyödykkeet			**Aineelliset hyödykkeet yhteensä**
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2016	3 380 445,86	440 952,38	2 524,00	3 823 922,24
Lisäykset	761 498,77	0,00	0,00	761 498,77
Vähennykset	-429 950,68	0,00	0,00	-429 950,68
Hankintameno 31.12.2016	**3 711 993,95**	**440 952,38**	**2 524,00**	**4 155 470,33**
Kertyneet poistot 1.1.2016	-1 883 419,14	-301 369,14	0,00	-2 184 788,28
Vähennysten kertyneet poistot	429 950,68	0,00	0,00	429 950,68
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-769 660,44	-39 897,88	0,00	-809 558,32
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	-3 686,95	0,00	0,00	-3 686,95
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	**-2 226 815,85**	**-341 267,02**	**0,00**	**-2 568 082,87**
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	**1 485 178,10**	**99 685,36**	**2 524,00**	**1 587 387,46**

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		**Käyttöomaisuusarvo-paperit ja muut pitkä-aikaiset sijoitukset yht.**
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2016	11 006 470 473,41	59 243 461,63	11 065 713 935,04
Lisäykset	215 844 672,06	0,00	215 844 672,06
Vähennykset	-86 576 471,04	-21 868 382,02	-108 444 853,06
Hankintameno 31.12.2016	**11 135 738 674,43**	**37 375 079,61**	**11 173 113 754,04**
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	**11 135 738 674,43**	**37 375 079,61**	**11 173 113 754,04**

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä saamisista	649 164,15	1 142 603,91	-493 439,76
Osingot	848 007 899,51	1 079 429 484,08	-231 421 584,57
Muut rahoitustuotot	-19 450,29	0,00	-19 450,29
Rahoitustuotot yhteensä	**848 637 613,37**	**1 080 572 087,99**	**-231 934 474,62**

Rahoituskulut	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä veloista	2 265,71	3 531,83	-1 266,12
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistöpoistot	51 711,53	0,00	51 711,53
Rahoituskulut yhteensä	**53 977,24**	**3 531,83**	**50 445,41**
Netto	**848 583 636,13**	**1 080 568 556,16**	**-231 984 920,03**

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2016	Lisäys 2016	Vähennys 2106	Lainapääoma 31.12.2015	Pääomamuutos 2016-2015
Yritykset ja asuntoyhteisöt	5 572 679,61	0,00	368 382,02	5 941 061,63	-368 382,02
Yritykset	5 000 000,00	0,00	0,00	5 000 000,00	0,00
Julkiset yritykset	5 000 000,00	0,00	0,00	5 000 000,00	0,00
Asuntoyhteisöt	572 679,61	0,00	368 382,02	941 061,63	-368 382,02
Yhteensä	5 572 679,61	0,00	368 382,02	5 941 061,63	-368 382,02

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	31.12.2016						31.12.2015	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	650 906 661	11 547 026 817,44	5 650 978 811,72			624 484 533,80	10 213 902 166,49	5 650 978 811,72
Finnair Oyj A	49 510 682	199 528 048,46	366 392 353,50	55,81	50,10		268 347 896,44	366 392 353,50
Finnair Oyj A	22 004 744	88 679 118,32	138 629 887,20				119 265 712,48	138 629 887,20
Fortum Oyj	450 932 988	6 570 093 635,16	3 191 092 483,15	50,80	50,10	496 026 286,80	6 276 987 192,96	3 191 092 483,15
Fortum Oyj			27 990 382,87					27 990 382,87
Neste Oil Oyj	128 458 247	4 688 726 015,50	1 926 873 705,00	50,10	50,10	128 458 247,00	3 549 301 364,61	1 926 873 705,00
Julkisesti noteerattomat osakkeet ja osuudet yhteensä	132 670 956		5 484 759 862,70			223 523 365,71		5 355 491 661,68
Altia Oyj	35 960 000		60 480 378,36	100,00	0,00	10 428 400,00		60 480 378,36
Arctia Oy osakepääoma	748 000		18 700 000,00	100,00	50,10	7 480 000,00		18 700 000,00
Arctia Oy SVOP			59 885 675,58					59 885 675,58
Art and Design City Helsinki Oy			0,00					63 070,47
Art and Design City Helsinki Oy			0,00					63 075,00
Boreal Kasvinjalostus Oy	10 000		1 828 933,55	60,80	50,10	140 129,55		1 828 933,55
Ekokem Oy Ab Sarja A			0,00			1 200 000,00		7 618 913,07
Ekokem Oy Ab Sarja B			0,00			1 200 000,00		7 618 913,07
Finnpilot Pilotage Oy	80 000		12 033 795,70	100,00	100,00			0,00
Finrail Oy			0,00			600 000,00		3 400,00
FRV Evo Oy	5 000		500 000,00	100,00	100,00			0,00
Gasonia Oy	9 900		49 500 000,00	99,00	0,00	36 377 185,56		49 500 000,00
Gasonia Oy			74 832 236,39					74 832 236,39
Gasonia Oy			114 648 069,22					114 648 069,22

Gasum Oy, Sarja K	1	3,36	0,00	0,00		3,36
Gasum Oy, Sarja A [1)]	14 050 846	266 451 813,04	26,51	50,10	18 558 358,72	266 451 813,04
Governia Oy	2 000	107 962 026,29	100,00	100,00		107 962 026,29
Governia Oy		20 000 000,00				20 000 000,00
Kemijoki Oy sarja B	1 223 914	20 584 257,65	50,10	50,10	416 130,76	20 584 257,65
Leijona Catering Oy	100	2 500,00	100,00	100,00	1 589 966,62	2 500,00
Leijona Catering Oy	19 900	497 500,00				497 500,00
Leijona Catering Oy		1 102 500,00				1 102 500,00
Leijona Catering Oy		7 031 672,46				7 031 672,46
Meritaito Oy	136 720	3 418 000,00	100,00	100,00		3 418 000,00
Meritaito Oy		12 262 865,75				12 262 865,75
Motiva Oy	30 480	723 208,08	100,00	100,00	300 000,00	723 208,08
Motiva Oy	23 809	399 991,20				399 991,20
Nordic Morning Oyj	6 000 000	5 045 637,79	100,00	0,00	2 000 000,00	5 045 637,79
Patria Oyj	13 948 786	14 092 160,00	50,10	50,10	13 917 094,50	27 834 189,00
Patria Oyj		57 513 950,29				114 829 946,72
Peli-integrointiyhtiö FRV C	16 500	16 500,00	55,00	50,10		16 500,00
Posti Group Oyj	40 000 000	67 275 170,59	100,00	50,10	18 000 000,00	67 275 170,59
Raskone Oy	49 200	827 484,60	85,00	0,00		827 484,60
Raskone Oy	1 800	73 665,30				73 665,30
Solidium Oy	2 000	250 448 041,94	100,00	100,00		250 448 041,94
Solidium Oy SVOP-rahasto		3 237 134 926,11				3 237 134 926,11
Solidium Oy SVOP-rahasto	16 006 000	173 505 040,00				173 505 040,00
Suomen Erillisverkot Oy	30 000	41 018 658,26	100,00	100,00		41 018 658,26
Suomen Erillisverkot Oy SVOP		189 416 204,00				189 416 204,00
Suomen Ilmailuopisto Oy	72 500	8 325 302,36	49,50	0,00		0,00
Suomen Lauttaliikenne Oy	20	1 000 000,00	100,00	100,00	6 000 000,00	1 000 000,00
Suomen Lauttaliikenne Oy:SVOP		2 376 977,17				2 376 977,17
Suomen Rahapaja Oy	16 000	2 691 006,82	100,00	50,10		2 691 006,82
Suomen Siemenperunakes	2 200	158 360,69	22,00	0,00		158 360,69

Suomen Viljava Oy	2 000 000	2 868 770,25	100,00	100,00	3 300 000,00	2 868 770,25
Tapio Oy	10 000	8 000 000,00	100,00	100,00	12 100,00	8 000 000,00
Valtion kehitysyhtiö Vake	250	2 500,00	100,00	100,00		
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy SVOP-rahasto		194 832 000,00	100,00	100,00		
Vapo Oy	15 030	25 278 641,69	50,10	50,10	2 004 000,00	25 278 641,69
VR-yhtymä Oy	2 200 000	370 013 438,22	100,00	100,00	100 000 000,00	370 013 438,22
Osakkeet ja osuudet yhteensä		11 135 738 674,43			848 007 899,51	11 006 470 473,41

[1)] Suomen valtion suora omistus on 26,51 % + 1 K-osake. Valtion täysin omistama erityistehtäväyhtiö Gasonia Oy omistaa osakkeista loput 73,49 %

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	31 802 400,00	53 302 400,00
Governia Oy	26 500 000,00	48 000 000,00
Raskone Oy	5 302 400,00	5 302 400,00
Yhteensä	31 802 400,00	53 302 400,00

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2016	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	114 367,78	458 311,83	5 000 000,00	5 572 679,61
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	785 600,00	4 516 800,00	26 500 000,00	31 802 400,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	20 000 000,00	0,00	0,00	20 000 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	20 899 967,78	4 975 111,83	31 500 000,00	57 375 079,61

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	38 328 138,30	41 290 788,58	18 702 559,16	15 260 323,02	43 698 992,43	118 952 663,19

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Päätös VNK/1999/48/2015, 19.2.2016	0,00	600 000,00	0,00	0,00	0,00	600 000,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	600 000,00	0,00	0,00	0,00	600 000,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	38 328 138,30	41 890 788,58	18 702 559,16	15 260 323,02	43 698 992,43	119 552 663,19

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ei esitettävää liitteelle 13.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Ei esitettävää liitteelle 14.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Ei esitettävää liitteelle 15.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ei esitettävää liitteelle 16.

Valtioneuvoston kanslian (kirjanpitoyksikkö 125) tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Ei esitettävää liitteelle 17.

13. Allekirjoitukset

Olemme tänään hyväksyneet valtioneuvoston kanslian vuoden 2016 tilinpäätöksen.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2017.

Juha Sipilä
Pääministeri

Timo Soini
Ulkoasiainministeri

Anu Vehviläinen
Kunta- ja uudistusministeri

Paula Lehtomäki
Valtiosihteeri

Timo Lankinen
Alivaltiosihteeri

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . 2017

Susanna Falck
Johtava tilintarkastaja

14. Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus

Johdon katsaus

Valtioneuvoston yhteydessä on tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri sekä oikeuskanslerin tehtäviä oikeuskanslerin ohella hoitavat presidentin nimittämä apulaisoikeuskansleri ja presidentin määräämä apulaisoikeuskanslerin sijainen.

Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointen lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että viranomaiset ja muut julkista tehtävää hoitavat noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Oikeuskansleri valvoo lisäksi asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toimintaa.

Vuonna 2016 oikeuskanslerina on toiminut oikeustieteen tohtori, varatuomari Jaakko Jonkka ja apulaisoikeuskanslerina oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Risto Hiekkataipale. Apulaisoikeuskanslerin sijaiseksi määrätty oikeuskanslerinviraston kansliapäällikkö, oikeustieteen kandidaatti Kimmo Hakonen on hoitanut vuoden 2016 aikana apulaisoikeuskanslerin sijaisen tehtäviä 130 päivää.

Oikeuskanslerin ratkaistaviksi kuuluvien asioiden valmistelua ja muiden oikeuskanslerin toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamista varten on valtioneuvoston yhteydessä oikeuskanslerin johtama oikeuskanslerinvirasto. Viraston sisäistä toimintaa johtaa sekä sen tuloksellisuudesta ja kehittämisestä vastaa kansliapäällikkö. Oikeuskanslerinvirastossa on valtioneuvostoasiain osasto, oikeusvalvontaosasto ja hallintoyksikkö.

Oikeuskanslerinviraston taloushallinto kuuluu ministeriöiden toimialajaon mukaan valtioneuvoston kanslian tehtäviin ja virasto muutoin oikeusministeriön tehtäviin. Oikeuskanslerinvirasto kuuluu valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköön, mutta hoitaa osaltaan itse kirjanpitoyksikölle kuuluvia tehtäviä.

Ratkaisutoiminnan tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston virkatoimien lainmukaisuuden valvonta

Esittelylistat valtioneuvoston yleisistuntoon ja esittelyyn tasavallan presidentille tarkastetaan valtioneuvoston päätöksentekomenettelyn aikataulutuksen mukaisesti. Otetaan käyttöön tarkastusten seuranta.

Lista-asioihin liittyvät kanteluasiat pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti listatarkastuksen kanssa.

Tieto- ja lausuntopyyntöihin vastataan joutuisasti.

Julkista tehtävää hoitavien laillisuusvalvonta

Lyhennetään kanteluasioiden käsittelyaikoja ja pienennetään vireillä olevien kanteluasioiden määrää hyödyntämällä täysimääräisesti valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain suomaa laillisuusvalvonnallista liikkumavaraa. Kanteluiden käsittelystä vapautuvaa työpanosta suunnataan omien aloitteiden ja tarkastusten lisäämiseen. Päätökset siitä, että kanteluasiat eivät edellytä selvittämistoimia, tehdään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta. Sel-

vittämistoimia edellyttävät kanteluasiat ratkaistaan joutuisasti. Kanteluasiat ratkaistaan vuoden kuluessa niiden vireille tulosta, ellei asian käsittelyn viipymiseen ole erityistä hyväksyttävää syytä.

Toteutetaan mediaseurantaa omina aloitteina käsiteltäviksi otettavien kysymysten havaitsemiseksi.

Toteutetaan erillisen tarkastusohjelman mukaiset tarkastukset. Tehdään yhteistyötä eduskunnan oikeusasiamiehen ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kanssa tarkastustoiminnan ja omien aloitteiden päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Rangaistustuomioiden tarkastamista koskevat asiat käsitellään joutuisasti siten, että tutkittavaksi otetun asian käsittely ei oikeuskanslerinvirastosta riippuvista syistä kestä yli vuotta asian vireille tulosta. Tuomarien virkasyyteasiat käsitellään viivytyksettä.

Asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toiminnan valvonta

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan suoraan oikeuskanslerille, muut kuin selvästi perusteettomat kantelut siirretään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta, Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan käsiteltäviksi.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan valvonta-asioissa tekemät päätökset tarkastetaan joutuisasti niin, että tarvittaessa ehditään valittaa päätöksestä sille säädetyn määräajan kuluessa.

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan oikeuskanslerille sen jälkeen, kun Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontalautakunta on jo ratkaissut asian, kantelu pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti valvontalautakunnan päätösten tarkastamisen kanssa.

Oikeuskanslerin kertomus

Jatketaan oikeuskanslerin kertomuksen kehittämistä kiinnittämällä erityistä huomiota kertomuksessa julkaistavien ratkaisuselosteiden laatuun.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltiin 1587 asiaa (vuonna 2015 1512) ja tasavallan presidentti teki valtioneuvostossa 487 päätöstä (vuonna 2015 461). Oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmään kirjattiin v. 2016 59 tasavallan presidentin, valtioneuvoston ja ministeriöiden säädösehdotuksia ynnä muita sellaisia koskevaa lausunto- ja kannanottopyyntöä (vuonna 2015 50; ei sisällä perustuslain 108 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tieto- ja lausuntopyyntöjä). Lista-asioihin liittyvä ministeriöiden neuvonta on ollut viikoittaista.

Kanteluita saapui 1987 (vuonna 2015 1819) ja kanteluasioita ratkaistiin 1963 (vuonna 2015 1988). Käsittelyaikatavoitteet on saavutettu joitakin yksittäistapauksia lukuun ottamatta. Ratkaistujen kanteluasioiden mediaanikäsittelyaika oli 3,51 (vuonna 2015 5,37 viikkoa) ja keskimääräinen käsittelyaika 10,19 viikkoa (vuonna 2015 15,18 viikkoa). Toimintavuoden päättyessä ei käsiteltävänä ollut yhtään yli vuoden vireillä ollutta kanteluasiaan. Selvittämistoimia edellyttäneitä kanteluasioita oli 1002 (vuonna 2015 1054). Niissä tehtiin 150 seuraamusratkaisua (vuonna 2015 171). Seuraamusratkaisujen osuus kaikista selvittämistoimia edellyttäneissä kanteluasioissa tehdyistä ratkaisuista oli

näin ollen 15 % (vuonna 2015 16 %). Omia aloitteita tuli vireille 9 (vuonna 2015 13) ja tarkastus- ja tutustumiskäyntejä suoritettiin 13 (vuonna 2015 8). Rangaistustuomioita saapui tarkastettavaksi 4170 (vuonna 2015 3284). Ratkaistujen kanteluasioiden ja vireille tulleiden omien aloitteiden keskimääräiset käsittelykustannukset olivat 1025 euroa/asia (vuonna 2015 1060 euroa/asia). Keskimääräisiä käsittelykustannuksia laskettaessa on ratkaistujen kanteluasioiden ja vireille tulleiden omien aloitteiden käsittelykustannusten arvioitu muodostavan 60 % viraston kokonaiskustannuksista.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan päätöksiä valvonta- ja palkkioriita-asioissa tarkastettiin 754 (vuonna 2015 642).

Oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2015 ilmoitettiin saapuneeksi eduskunnan 17.6.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Ratkaisutoiminnan tuen tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Yleishallinto

Arvioidaan ja kehitetään viraston toimintakulttuuria ja työskentelytapoja (muun muassa etätyö, puhelinpäivystys ja rajoitetut neuvontapalveluajat).

Kuvataan viraston prosessit ja jatketaan viraston sisäisen toiminnallisen ohjeistuksen päivittämistä.

Selvitetään Kieku-järjestelmän käyttöönoton aiheuttamien toimintatapamuutosten mahdollisesti aiheuttamat säädösmuutostarpeet ja tehdään tarvittaessa muutokset oikeuskanslerinvirastoa koskevaan valtioneuvoston asetukseen ja työjärjestykseen.

Henkilöstö- ja taloushallinto

Henkilöstöhallinto

Perehdytetään henkilöstö ja esimiehet Kieku-järjestelmän käyttöön osana syksyllä 2016 tapahtuvaa siirtymistä sähköisiin henkilöstöhallinnon itsepalvelutoimintoihin. Samalla otetaan käyttöön työaikojen kohdentaminen. Henkilöstöä ja esimiehiä tuetaan mainitun järjestelmän mukanaan tuomissa toimintatapamuutoksissa.

Jatketaan kehityskeskusteluissa toimintatapaa, jossa toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tulossuunnitelma muodostavat perustan henkilökohtaisille kehityskeskusteluille.

Toteutetaan henkilöstöstrategian mukaisia linjauksia.

Varmistetaan viraston palvelukseen tulevan henkilöstön tehtäviinsä ja työyhteisöön perehdyttäminen ja kokemusperäisen tiedon siirtäminen palvelussuhteen keskeytys- ja päättymistilanteissa. Selvitetään hyvissä ajoin (muun muassa kehityskeskusteluissa) konkreettiset keinot tavoitteen toteuttamiseksi.

Seurataan ja edistetään työyhteisöselvitysten yhteydessä asetettujen kehittämistavoitteiden toteutumista.

Tuetaan jatkossakin työn ja yksityiselämän yhteensovittamista työuran eri vaiheissa ja erilaisissa elämäntilanteissa.

Taloushallinto

Valmistaudutaan Kieku-järjestelmän mukaisten taloushallintoprosessien käyttöönottoon 1.10.2016 lukien.

Tehostetaan sopimusten hallintaa ja puitejärjestelyjen hyödyntämistä sekä ohjeistetaan hankintojen tekemistä.

Tietohallinto

Kirjaamo- ja arkistotoiminnot

Varmistetaan, että viraston tietoturvallisuus täyttää asiakirjahallinnon osalta tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa asetetut vaatimukset.

Huolehditaan asianhallintajärjestelmän kirjausten yhdenmukaisuudesta.

Tietojärjestelmät

Huolehditaan siitä, että henkilöstöllä on käytettävissä ajantasaiset ja toimivat työasemat ja ohjelmistot.

Mahdolliset ongelmatilanteet tietojärjestelmissä ja tietoliikenteessä ratkotaan ripeästi yhteistyössä Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin kanssa.

Varmistetaan, että viraston tietoturvallisuus täyttää tietojärjestelmien käytön osalta tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa asetetut vaatimukset.

Viraston nykyistä asianhallintajärjestelmää koskeva voimassaoleva sopimus päättyy loppuvuodesta 2016. Osallistutaan valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän hankintaprosessiin.

Tietopalvelut

Sähköisten tietolähteiden käyttöä edistetään. Sähköisten ja perinteisten tietolähteiden päällekkäisyyttä vähennetään käyttäjiä kuullen.

Viestintä

Edistetään viraston sisäisen työryhmätyöskentelyn avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta.

Virasto- ja toimistopalvelut

Virasto- ja toimistopalveluhenkilöstö avustaa viraston muuta henkilöstöä joustavasti ja laaja-alaisesti.

Kehitetään irtaimiston hallintaa.

Osallistutaan valtioneuvoston hallintoyksikön järjestämään turvatarkastajiksi määrättävien viraston virkamiesten erityisiä tarkastustoimivaltuuksia koskevaan koulutukseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Oikeuskanslerinviraston substanssitoiminnoista laadittiin prosessikuvaukset ja tarkistettiin joitakin toimintatapoja, jotka käytiin läpi yhdessä henkilöstön kanssa. Hallinnossa merkittävimmät muutokset keskittyivät henkilöstöhallinnossa palvelussuhteenhallinnan ja joidenkin taloushallinnon prosessien sähköistämiseen ja puolesta tekemisen kulttuurista itsepalveluun siirtymiseen. Lisäksi työajankohdentamisesta tuli uusi kaikkia koskeva toimintatapa. Viraston henkilöstö ja esimiehet perehdytettiin yhteisesti ja henkilökohtaisesti uusiin toimintatapoihin.

Oikeuskanslerinviraston työjärjestystä muutettiin 1.10.2016 käyttöön otetun Kieku henkilöstö- ja taloushallinnon tietojärjestelmän aiheuttamilla muutoksilla, kun hallinnollista päätöksentekoa siirrettiin osittain osastoille. Samalla oikeuskanslerinvirasto uusi palvelusopimuksen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) kanssa. Palvelusopimuksessa sovittiin ns. Kiekun kaikille virastoille yhteisten henkilöstö- ja taloushallinnon prosessien mukaisista toimintatavoista oikeuskanslerinviraston ja Palkeiden välillä nimikirjan luovuttamista lukuun ottamatta.

Kieku-järjestelmän lisäksi oikeuskanslerinvirastossa siirryttiin sähköisiin matkahallinnan prosesseihin ottamalla käyttöön Visman M2 matka- ja kulunhallintajärjestelmä. Kuluneen vuoden aikana matkahallinnossa liityttiin useisiin Hanselin matkustus- ja majoituspalveluiden puitejärjestelyihin.

Tietohallinnossa oikeuskanslerinvirastosta osallistuttiin valtioneuvoston yhteiseen asianhallintajärjestelmän hankintaprosessiin (Vahva-hanke) sekä valtioneuvoston yhteisen virtuaalityöpöydän suunnitteluun. Järjestelmien suunnittelu ja käyttöönotto jatkuu lähivuodet.

Määrärahat

Oikeuskanslerinvirasto on osa valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköä. Virastolle myönnetyt määrärahat ovat valtion talousarviossa valtioneuvoston kanslian pääluokkaan 23 kuuluvan luvun 30. Oikeuskanslerinvirasto momentilla 01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).

	A	B	C	D	E
2014	3717000	666733	3612138	2935992	676146
2015	3699000	771594	3536252	2903340	632866
2016	3631000	934342	3368117	2758383	557408

A = virastolle myönnetyt määrärahat (euroa)
B = edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat (euroa)
C = viraston käyttämät määrärahat (euroa)
D = palkkausmenot (euroa)
E = muut toimintamenot (euroa)

Vuonna 2016 palkkausmenot olivat 81,9 % (vuonna 2015 82,1 %, vuonna 2014 81,3 %) ja muut toimintamenot 18,1 % (vuonna 2015 17,9 %, vuonna 2014 18,7 %) viraston kokonaismenoista. Menojen suhde oli pysynyt lähes samana edellisiin vuosiin nähden.

Seuraavalle vuodelle toimintamenomäärärahoja siirtyi 1197224 euroa.

Henkilöstö

Oikeuskanslerinviraston henkilöstömäärä vuoden 2016 lopussa oli 34. Vakinaisia virkamiehiä oli 29 ja määräaikaisia 5.

	2014	2015	2016	Vuosimuutos %
Henkilöstömäärä	36	35	34	-2,9
naiset	24	24	23	-4,2
miehet	12	11	11	0,0
Henkilötyövuodet	37,0	36,4	34,8	-4,5
Keski-ikä	47,2	48,7	49,9	2,4
naiset	45,4	47,8	48,4	1,2
miehet	50,8	50,7	54,1	6,7

Henkilöstömäärät ikäluokittain

	2014*	2015*	2016
25-34-vuotiaat	4	2	2
35-44	10	11	9
45-54	11	12	11
55-64	10	10	11
65-	-	-	1

*vuosien 2014 ja 2015 esitystapa on muutettu vastaamaan Tahtin esitystapaa

Viraston henkilöstö jakautui vuoden lopussa henkilöstöryhmittäin seuraavasti:

- johto 3 (oikeuskansleri, apulaisoikeuskansleri, kansliapäällikkö)
- muut esimiehet 2 (2 esittelijäneuvosta, osastopäällikkönä)
- esittelijät 19 (3 esittelijäneuvosta, neuvotteleva virkamies, 10 vanhempaa oikeuskanslerinsihteeriä, 2 oikeuskanslerinsihteeriä, esittelijä ja 2 notaaria)
- muut asiantuntijat 3 (henkilöstösihteeri, tiedottaja ja informaatikko)
- virasto- ja toimistopalveluhenkilöstö 7 (kirjaaja, osastosihteeri, 3 toimistosihteeriä, ylivirastomestari, vahtimestari)

Ylimmässä johdossa oli pelkästään miehiä. Keskijohto jakaantui tasan molempien sukupuolten kesken. Esittelijöistä 14 oli naisia ja 5 miehiä, muista asiantuntijoista 3 naisia, sekä virasto- ja toimistopalveluhenkilöstöstä 5 naisia ja 2 miehiä.

Toimintakertomusvuonna oikeuskanslerinvirastossa oli julkisessa haussa vuoden 2015 loppupuolella hakuun laitettu esittelijän määräaikainen virkasuhde ja lisäksi tiedottajan määräaikainen virkasuhde. Kertomusvuonna nimitettiin neljä henkilöä määräaikaisiin virkasuhteisiin ulkoisessa rekrytoinnissa (oikeuskanslerinsihteeri, kaksi esittelijää ja tiedottaja), neljä henkilöä vaihtoi tehtäviä viraston sisällä (vanhempi oikeuskanslerinsihteeri, kaksi oikeuskanslerinsihteeriä ja osastosihteeri) ja kaksi henkilöä nimitettiin uudelleen viraston sisältä sijaisuuksien jatkuessa (esittelijäneuvos, osastopäällikkönä ja vanhempi oikeuskanslerinsihteeri). Määräaikaisissa virkasuhteissa oli kyseessä

virkasuhteen jatko tai alle vuoden kestävään määräaikaiseen virkasuhteeseen nimittäminen sijaisuuden, työn luonteen tai avoinna olevan viran tehtävien hoidon väliaikaisen järjestämisen perusteella. Lisäksi kesäkuukausien aikana oli kaksi korkeakouluharjoittelijaa.

Vakinaisesta henkilökunnasta viisi henkilöä lähti virkavapaalle ja kaksi henkilöä palasi virkavapaalta. Palvelussuhteen päättymisiä vakinaisessa henkilökunnassa ei kertomusvuonna ollut.

Henkilöstömäärät koulutusasteen ja sukupuolen mukaan

	2014		2015		2106	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Ylempi korkeakoulututkinto	15	8	16	8	15	9
Alempi korkeakouluasteen tutkinto	5	0	3	0	3	0
Alin korkea-asteen tutkinto	0	1	1	0	1	0
Keskiasteen tutkinto	1	2	1	2	1	1
Muu koulutus	3	1	3	1	3	1

Sairauspoissaoloja oli 8,4 työpäivää/htv (vuonna 2015 9,9 työpäivää/htv, vuonna 2014 9,3 työpäivää/htv). Pitkien (4 päivää tai enemmän) sairauspoissaolotapausten osuus oli 11,9 % (vuonna 2015 21,5 %, vuonna 2014 15,9 %). Pitkien sairauspoissaolotapausten osuus kaikista sairauspoissaoloista näyttää vähentyneen aikaisemmista vuosista. Työtapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja ei todettu, kuten ei myöskään kahtena edellisenä vuotena. Työterveyshuollon nettokustannukset olivat 428,13 euroa/htv (vuonna 2015 602,42 euroa/htv, vuonna 2014 459,93 euroa/htv). Työterveyshuollon kustannukset laskivat edellisiin vuosiin verrattuna.

Tilastoituja koulutuspäiviä kertyi 145,7 (vuonna 2015 212 pv, vuonna 2014 156,5pv). Oikeuskanslerinvirastossa järjestettiin esimiestehtävissä ja henkilöstöhallinnon tehtävissä toimiville Hausilta ostettu koulutustilaisuus ”Esimies ja palvelussuhteen ehdot”. Virastosta osallistuttiin aiempien vuosien tapaan asianajajapäiville, valtiosääntöpäivään ja hallinto-oikeuspäivään. Muun substanssikoulutuksen lisäksi virastosta osallistuttiin valtioneuvoston yhteisiin koulutusohjelmiin koskien perehdyttämistä, esittelymenettelyä, johtamista ja viestintää. Lisäksi henkilöstö- ja taloushallintotehtävistä osallistuttiin huomattavissa määrin Palkeiden järjestämään Kiekun ammattikäyttäjäkoulutuksiin.

Henkilöstön omaehtoista työ- ja toimintakykyä sekä hyvinvointia edistävää toimintaa tuettiin liikunta- ja kulttuurisetelein sekä mahdollisuudella osallistua työaikana taukojumppaan päivittäin ja hierontaan kerran viikossa edellisten vuosien tapaan. Työkykyä ylläpitävään toimintaan investoidut kustannukset olivat 388 euroa/htv (vuonna 2015 391 euroa/htv, vuonna 2014 405 euroa/htv). Lisäksi järjestettiin kaksi virkistystapahtumaa.

Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Oikeuskanslerinviraston johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säännelty oikeuskansleria ja oikeuskanslerinvirastoa koskevissa säännöksissä, oikeuskanslerinviraston työjärjestyksessä ja valtioneuvoston kanslian taloussäännössä, joka sisältää oikeuskanslerinvirastoa koskevia määräyksiä.

Viraston johdon ja osastopäälliköiden harjoittama valvonta sekä sisäisen tarkkailun toimintoketjujen asianmukaiset järjestelyt ovat keskeisin osa viraston sisäistä valvontaa. Sen avulla varmistetaan viraston tavoitteiden saavuttaminen, omaisuuden turvaaminen sekä voimavarojen tehokas ja taloudellinen käyttö.

Viraston johto on todennut, että viraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää sille valtion talousarvioista annetun asetuksen 69 ja 69 a §:ssä säädetyt vaatimukset. Varsinaisen valtion talousarviosta annetun asetuksen 70 §:ssä tarkoitetun sisäisen tarkastuksen järjestämistä ei ole pidetty oikeuskanslerinvirastossa tarpeellisena viraston pienen koon vuoksi.

Viraston toiminnassa ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

Olemme tänään hyväksyneet oikeuskanslerinviraston vuoden 2016 tilinpäätöksen.

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2017

Risto Hiekkataipale
Apulaisoikeuskansleri

Petri Martikainen
Kansliapäällikkö